

Zpravodaj Štěpánovska

Vydává Město Trhový Štěpánov pro Trhový Štěpánov, Dalkovice, Dubějovice, Sedmpány, Střechov nad Sázavou a Štěpánovskou Lhotu

Číslo 3 – červen 2012

Ročník 14

Cena 5,- Kč

Už jsme si zvykli, že při sledování televizních pořadů zejména na komerčních kanálech běží reklamy nejrůznějšího zaměření. Jen málokterá z nich zaujme, většinou jsou podbízivé a klamavé. Jedna z nich snad přece upoutá náš zájem. Dětský hlas sděluje, že příroda má mnoho chutí, barev a že regeneruje, což česky znamená, že obnovuje. Milé je i zkomolení, v němž jsou přehozená písmenka: příroda prostě renegeruje. Jistě, příroda má úžasnou schopnost obnovy. Jedno však přece nemůže. Obnovit zdevastovanou krajinu po těžbě nerostných surovin. Horší je to se snahami vytěžit zlato, uran nebo břidlicové plyny invazními kapalinami, které mohou narušit křehkou rovnováhu a nenávratně zničit zdroje pitné vody. S tím si neporadí ani člověk ani příroda. Mnozí říkají, že to všechno, co vidíme, vzniklo samo. Všechny složité zákony přírody, pochody v lidském těle, vesmír. Určitě to samo nevzniklo. Chraňme přírodu, která je tak krásná i v našem okolí. Nejen hasiči, ale i další zbavovali řeku Sázavu i Štěpánovský potok od odpadků. Kdo je tam vyhodil? – Příjemný je pohled na odkvétající řepkové pole v blízkosti kapličky sv. Václava s pohledem na Javornickou hůru. Je to kousek krásné české krajiny. Chraňme ji před znehodnocením. Příroda sama na regenerování nestačí.

Informace starosty města

V době přípravy tohoto článku jsme prožívali hezké májové dny, přáli bychom si raději májový deštiček, protože hezké počasí s sebou přináší sucho a vysoký tlak studené noci. Právě ty nás překvapily neočekávaně v druhé polovině května a noční mráz 17. a 18. května velmi poškodil naše zahrádky a ovocné stromy. Ve čtvrtek 3. května se přes severovýchodní část našeho města přehnala průtrž, která v Sedmpánech způsobila zaplavení domku č.p. 52 a ve Střechově poškození a vymletí cest u řeky Sázavy.

V Sedmpánech jsme živelnou událost projednali s pracovníkem Krajské správy a údržby silnic Středočeského kraje. Slíbil, že bude zpracován projekt za účasti města a ZD Trhový Štěpánov, který vyřeší kapacitu propustků v prostoru před farmou ZD. Ve Střechově požádáme o pomoc BES Benešov, dodavatele oprav komunikací prováděných v roce 2011.

Po informacích o událostech, které nám přineslo počasí, bych chtěl nejdříve poděkovat hasičům ve všech našich obcích i ostatním spoluobčanům za organizování tradičního stavění máje a pálení čarodějnic. Poděkování patří také Organizaci 5. prosince, která uspořádala Pohádkový les. Akce se velmi vydařila, počasí přálo, účastníků bylo opět víc než vloni. Děkuji ještě jednou všem, kdo se na této náročné akci podíleli, a která byla i dobrou prezentací města.

Firma Šindler dokončila hlavní tahy splaškové kanalizace. zbývá dokončit přípojky v prostoru „U havírný“, č.p. 260 a č.p. 318. Firma Šindler ji provede během června společně s úpravou dešťové kanalizace před asfaltováním V Bráně, aby místo bylo připraveno pro stavbu chodníku. V červnu ČEZ zahájil práce na přeložení elektrického vedení a veřejného osvětlení v této ulici také v souvislosti s přípravou stavby chodníku.

V neděli 24. června pořádá město Trhový Štěpánov tradiční Vítání léta hudbou s jarmarkem. Ve Spolkovém domě bude v sobotu 23. června uspořádána módní přehlídka a bude také slavnostně otevřena přemístěná obrazová galerie akademického malíře Josefa Tríšky v Muzeu Štěpánovska.

Zastupitelstvo projednalo a vzalo na vědomí rezignaci Ing. Michala Voigtse na funkci zastupitele a člena rady z vlastního rozhodnutí. Jmenovanému byl zaslán dopis s poděkováním za práci v orgánech obce.

Do funkce zastupitele nastoupil jako první náhradník pan Bc. David Korn, který kandidoval při volbách do zastupitelstva města v roce 2010 za volební stranu

„Iniciativa za krásnější město Trhový Štěpánov“, kde získal mandát za tuto stranu Ing. Michal Voigts.

Při jednání zastupitelstva 15. května pan Bc. David Korn složil do rukou starosty předepsaný slib a stal se zastupitelem. Na tomto jednání zastupitelstva byl v tajné volbě novým členem Rady města zvolen pan Tomáš Neděla. Přejí Bc. Davidu Kornovi a Tomáši Nedělovi v nových funkcích mnoho moudrosti v jednání i rozhodování.

Při projednávání umístění nové autobusové zastávky na konci minulého roku zastupitelstvo rozhodlo o zhotovení architektonické studie centra města, včetně umístění stavby zastávky. Ve smyslu tohoto usnesení byl vybrán architekt, který předložil Koncepční studii revitalizace centra města. K prezentaci studie bylo svoláno zastupitelstvo na 29. května 2012, kde byla tato koncepční studie hlavním bodem programu.

Na jednání zastupitelstva 15. května byl na základě přezkoumání hospodaření města Středočeským krajem schválen Závěrečný účet města Trhový Štěpánov za rok 2011 bez výhrad.

Rovněž bylo projednáno a schváleno usnesení ke vznikající černé skládce v Dalkovicích. Zastupitelstvo vyslovilo nepřípustnost této skládky stavebního odpadu a uložilo starostovi nařídit panu Milanu Kořínkovi tuto skládku odklidit. Dopis mu byl odeslán 24. 5. 2012. Dopracovníci přivážející materiál na místo černé skládky se odkazují právě na pana Milana Kořínka, že materiál je tam navážen v jeho zájmu a na jeho pokyn. Neexistuje žádné úřední rozhodnutí (stavební povolení apod.), které by tuto skládku dočasně umožňovalo.

Na závěr ještě uvádím několik rozhodnutí městské rady:

- odložit o jeden rok opravu bytu v přízemí č.p. 51 v Trhovém Štěpánově,
- zakoupit novou trampolinu na víceúčelové hřiště u školy,
- připravit projekt na společenskou místnost v patře hasičské zbrojnice v Dubějovicích,
- na základě výběru v zadávacím řízení schválení zhotovitele zateplení budovy mateřské školy,
- na základě výběru v zadávacím řízení schválení zhotovitele Územního plánu města Trhový Štěpánov.

Úplně na závěr přeji všem spoluobčanům a čtenářům Zpravodaje Štěpánovska pevné zdraví a krásné prožití nadcházejícího léta a všem děkuji za podporu v naší práci.

Ing. Václav Nekvasil, starosta

Změny v zastupitelstvu města

V měsíci květnu došlo k významným změnám ve složení zastupitelstva města Trhový Štěpánov.

Na funkci člena rady i zastupitelstva města rezignoval Ing. Michal Voigts. Na uvolněné místo zastupitele nastoupil podle výsledku komunálních voleb, které se konaly ve dnech 15. a 16. října 2010 Bc. David Korn, který kandidoval za Iniciativu za krásnější město Trhový Štěpánov.

Novým členem rady města se stal Tomáš Neděla.

Rada města má nyní toto složení:

Ing. Václav Nekvasil – starosta, Josef Korn – místosta-

rosta, Ing. Karel Pokorný, Mgr. Stanislav Kužel a Tomáš Neděla – členové.

Členy zastupitelstva zůstávají:

Ing. Antonín Vošický, František Kužel, František Dvořák, Karel Kulíček, Mgr. Ing. Hana Pokorná, František Štika Mgr. Stanislav Kužel, Ludmila Boušková a nově Bc. David Korn.

Přejeme Tomáši Nedělovi a Bc. Davidu Kornovi v nových funkcích mnoho rozvahy při jednání i rozhodování, zdraví a pohodu.

R.

Otázky pro místostarostu

Otázka:

Dočkáme se někdy asfaltování ulic Na Jitře, Javorová, Ořechová nebo Zahradní? Všude jinde, kde se dokončí stavby či zasíťování, se položí asfalt. Jak dlouho se budeme brodit v bahně nebo dýchat mračna prachu?

Odpověď:

Na nově vzniklých parcelách Na Jitře chtějí občané stavět domy a také bydlet. K tomu je nutné rozšíření elektrické sítě a výstavba transformátoru.

V důsledku neochoty některých majitelů nemovitostí pustit energetiky přes svůj pozemek (již používanou cestu), se zasíťování zdrží nejméně o jeden rok. Tyto elektrické rozvody se musejí pokládat právě pod zmíněnými ulicemi. Proto se ještě chodí a bude chodit v bahně a dýchat prach.

Otázka:

Některá města a obce začínají umožňovat podnikatelům provozovat zmrzlinové kiosky podél hlavních silničních tahů. Slyšela jsem, že tento kiosk má v Trhovém Štěpánově také stát. Je to občerstvení na profesionální úrovni pro řidiče, cyklisty i občany. Většinou mají rozšířenou pracovní dobu s víkendovým prodejem.

Odpověď:

Jednali jsme s provozovatelem těchto kiosků, který měl zájem tuto službu provozovat na náměstí v Trhovém Štěpánově v místě, kde bývalo kino.

Zastupitelstvo rozhodlo, že v případě zájmu upřednostnit místního živnostníka. Místní živnostnice se již přihlásila.

Josef Korn

Obyvatelé Posázaví se vyjadřovali k dalšímu směru rozvoje regionu

Postaví se v obci nové hřiště či knihovna, opraví náměstí nebo cesty, vznikne v regionu nová naučná stezka? O tom mohli rozhodnout obyvatelé v anketě organizované společností Posázaví o.p.s. Prostřednictvím dotazníkového šetření se snažila zjistit, do jakých oblastí by měly v regionu směřovat dotace ze státních a evropských fondů po roce 2013. Hlasování proběhlo v 67 ze 109 obcí Posázaví. Bylo v nich umístěno 121 hlasovacích krabic, anketní lístky mohli zájemci posílat i elektronicky. Nakonec se sešlo přes 3 500 přání obyvatel regionu. Vyjádřit se mohli také podnikatelé, spolky, neziskové organizace nebo sdružení.

„Sesbírání přání začínáme vyhodnocovat. Setřídíme je do jednotlivých oblastí, které ukážou, jaké potřeby region má, co by se mělo opravovat, stavět, čemu se věnovat, co lidé potřebují ke zkvalitnění svého života,“ řekla ředitelka Posázaví o.p.s. Bohunka Zemanová. Účastí v anketě možnost obyvatel podílet se na konečné podobě

strategie nekončí. Zájemci se k ní budou moci vyjádřit i na připravovaných veřejných setkáních zaměřených už na konkrétní oblasti. Společnost Posázaví o.p.s. pak na základě zjištěných informací sestaví strategii dalšího rozvoje regionu. „Mělo by nám to pomoci zjistit, jestli potřebujeme opravit konkrétní silnice, rybníky, podpořit vesnické školy nebo prodejny. Zjištěné informace musí zároveň odpovídat výsledkům analýzy potřeb regionu, která bude vycházet ze statistického šetření. Integrovaná strategie regionu by měla být schválena v květnu 2013.

Údaje z ankety poslouží také jednotlivým obcím a mikroregionům k tomu, aby zjistily konkrétní potřeby svých obyvatel. Jejich realizace pak bude záležet na tom, zda se podaří sehnat dostatek peněz, ať už z obecních rozpočtů nebo dotací.

První strategie rozvoje regionu Posázaví vznikla z podnětu místní akční skupiny na roky 2004–2007. Dokument byl aktualizován v rámci přípravy na nové pro-

gramové období Evropské unie 2007–2013. Vizí strategie je zlepšení kvality života v regionu Posázaví. Zaměřuje se na zachování a zhodnocení přírodního a architektonického dědictví regionu, na zvýšení přitažlivosti regionu, na zapojení jeho obyvatel do veřejného života, na podporu rozvoje infrastruktury a na podporu aktivit dětí a mládeže. K jejímu naplnění výrazně pomáhá program Leader, který administruje MAS Posázaví a díky němuž „přitekly“ do regionu desítky milionů korun. Pomohly mimo jiné postavit nová dětská hřiště, opravit kapličky a hasičské zbrojnice, vybudovat vesnická muzea, otevřít naučné stezky.

Jaroslava Tůmová

Kontakt pro další informace:

Jaroslava Tůmová, e-mail: tumova@posazavi.com, tel. 602 216 637

Bohuslava Zemanová, e-mail: zemanova@posazavi.com, tel. 723 881 081

Obecně prospěšná společnost Posázaví

– www.posazavi.com

Obecně prospěšná společnost Posázaví (Posázaví o.p.s.) vznikla v březnu roku 2004. Ve spolupráci se svazky obcí, orgány samosprávy, podnikatelskými subjekty a neziskovými organizacemi usiluje o rozvoj a propagaci Posázaví jako místa s vysokým turistickým potenciálem a zároveň místa pro kvalitní život obyvatel regionu.

Štěpánovský potok vyčistili hasiči a dobrovolníci

Přítok Sázavy a zároveň přírodní rezervaci Štěpánovský potok už podruhé připravili na sezónu nadšenci z Trhového Štěpánova a okolí. Akci „Jarní úklid koryta Štěpánovského potoka“ organizovali v sobotu 14. dubna 2012 štěpánovští hasiči. Během dalšího víkendu 21. dubna 2012 vyrazili do terénu členové TJ Sokol Trhový Štěpánov. Výsledkem je čisté koryto i břehy toku. Uklízeli hasiči, Sokolové, děti, jejich rodiče i prarodiče a také členové místního golfového klubu. Současně s čistěním potoka pomáhali hasiči s motorovým člunem soutickým rybářům s čistěním Sázavy.

„Začali jsme v 8:00 u Hotelu Rabbit v Trhovém Štěpánově a vyčistili dva kilometry potoka po proudu k Černé skále. Sešlo se asi 20 dobrovolníků. Lokalitu kolem trati, židovského hřbitova a proti proudu toku až ke studánce sv. Anny u Rataj uklízeli manželé Voigtsovi. Byli jsme mile překvapeni, protože odpadu se našlo výrazně méně, než loni – celkem 1 tuna. Nejvíce znečištěných částí bylo v oblastech, kde potok teče blízko silnice. Odpadky jsme odvezli na skládku EKOSO Trhový Štěpánov s.r.o., město nás podpořilo tím, že uložení odpadu uhradilo. Asi nejvíce bylo PET lahví a igelitových tašek. Sesbírali jsme ale také hodně různorodých odhozených věcí včetně mixeru nebo žehličky.

Velice nás potěšilo, že se ke Štěpánovskému potoku vracejí vodní ptáci – objevili jsme několik hnízd divokých kachen“, popisuje akci pro obnovu přírody starosta SDH Trhový Štěpánov Josef Korn. Závěrem byli všichni účastníci odměněni posezením u táboráku u Černé skály.

Další skupina dobrovolníků společně se Sokoly uklízela následující sobotu zbývající část Štěpánovského potoka. Postupovali proti proudu od soutoku se Sázavou až ke Štěpánovské Lhotě. Při sběru nepořádku kolem Štěpánovského potoka našli dobrovolníci novou studánku. Hasiči už plánují její úpravu a zpřístupnění pramenu pro milovníky přírody. Péče o studánky v širokém okolí patří mezi pravidelné aktivity SDH Trhový Štěpánov.

Eva Vrzalová

Co k tomu dodat?

Jedni nadšeně uklízají přírodu, jiní se se svým přístupem těmto lidem vysmívají. Druhý den po úklidu potoka neznámý barbar vysypal do lesa v katastru Trhového Štěpánova několik lednic.

Nezodpovědnost majitelů psů, kteří je nechají volně pobíhat, vedla ke zmaření několika hnízdících párů kachen divokých a bažantů v lokalitě na Braňce a u Klinke-rova mlýna.

Josef Korn

Úklid k Ratajům Ing. Voigtsová

Odpočinek u Černé skály

*Hnízdo kachen**Hasiči s rybáři na Sázavě**Pohozené lednice v lese*

Naše obce přispěly na Čistou řeku Sázavu 2012

Peníze darovaly Město Trhový Štěpánov a Obec Tichonice. Lidé z mikroregionu pomáhali uklízet.

Mikroregion Český smaragd se i letos významně zapojil do akce „Čistá řeka Sázava“, kterou organizovala společnost Posázaví o.p.s. Město Trhový Štěpánov plně uhradilo uložení odpadu na místní skládku. Přispělo tak 8 000 korunami. Obec Tichonice opět pomohla finančním darem 3 000 Kč.

Na řece spolupracovali členové SDH Trhový Štěpánov s rybáři ze Soutic. Mezi dobrovolníky na březích i v lodích byla řada lidí z našich obcí. Manažerka Mikroregionu Český smaragd pomáhala zajistit zásobování účastníků projektu.

Štěpánovští hasiči, členové TJ Sokol Trhový Štěpánov a další občané navíc vyčistili jeden z místních přítoků Sázavy – Štěpánovský potok.

Eva Vrzalová

*Děti v korytě Štěpánovského potoka**Děti se připravují opékat buřty**Odpadky sbíraly i děti*

Blanický rytíř 2011

Dne 6. dubna 2012 bylo již počtrnácté uděleno ocenění Blanický rytíř třem osobnostem, které se významně zasloužily o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka.

Z osobností známých v oblasti Trhového Štěpánova a okolí jsou nositeli ocenění Blanický rytíř:

Ing. Karel Bárta z Křížova, MVDr. Jiří Hostek, Antonín Podzimek ze Sedlce-Prčice, Jaroslav Pouzar z Vlašimi, Jiří Šlehuber z Dolních Kralovic a Libže, Josef Tomai-des z Trhového Štěpánova, Rudolf Vaňkát z Vlašimi.

V letošním roce porota vybírala z osmadvaceti nominací. Porota složená ze zástupců jednotlivých nevládních organizací nakonec rozhodla o udělení ceny těmto třem nominovaným:

Věra Dudíková z Benešova, za založení a mnohaletou organizaci festivalu Podblanický hudební podzim. Paní magistra Věra Dudíková se narodila 9. července 1943 v Husinci. Po vystudování vysoké školy nejprve působila jako učitelka na základní škole, od roku 1985 byla zaměstnankyní okresního úřadu a po roce 2002 pracovala na odboru kultury Středočeského kraje. V roce 1984 stála u zrodu festivalu Podblanický hudební podzim, který se postupně stal nejrozsáhlejší přehlídkou klasické hudby v České republice.

Blanický rytíř – plastika

Impulsem kulturního počínu věnovaného památce jednoho z nejvýznamnějších tvůrců vrcholného baroka, českého skladatele konce 17. a první poloviny 18. století, Jana Dismase Zelenky, se přitom stal koncert v daleké italské Florencii v roce 1980, který paní Věra Dudíková tehdy navštívila. V programu hojně navštívené akce se objevily i skladby tohoto českého skladatele, kterému, stejně jako dalším tehdy uvedeným autorům, vzdalo obecenstvo hold vestoje. Věra Dudíková se proto po svém návratu do České republiky snažila o Janu Dismasi Zelenkovi zjistit co nejvíc. Ukázalo se však, že moc informací nemají ani ve skladatelově rodišti - Louňovicích pod Blaníkem. Věra Dudíková se ale nenechala odradit. Spřízněnou duši našla v louňovickém děkanovi, páteru Václavu Oktábcovi, který skladatele také obdivoval.

Věra Dudíková s Václavem Oktábcem pak hledali způsob, jak Zelenkovu tvorbu přiblížit veřejnosti, jak přesvědčit muzikanty, aby hráli jeho velice krásné, ale náročné skladby. K hudebnímu festivalu to pak byl už jen pomyslný krůček.

První ročník Podblanického hudebního podzimu se uskutečnil v roce 1984, který byl vyhlášen Rokem české hudby, a v Louňovicích byl odhalen Zelenkův pomník. Zprvu festival nabídl tři nebo čtyři koncerty, jejich obliba ale rostla, a to jak u veřejnosti, tak interpretů. Na přehlídku přijížděly profesionální i amatérské soubory z celé republiky.

Zlomovým se stal rok 2000, kdy festival přišel o státní podporu. Pod svá křídla si ho vzalo občanské Sdružení profesionálních a dobrovolných kulturních pracovníků, jehož hybnou silou se stala opět Věra Dudíková. V současnosti sdružení pomáhá s organizací festivalu také 19 měst a obcí Středočeského kraje, v nichž se koncerty konají. Přehlídka se tak stala svátkem klasické hudby, místem příjemných setkání a nezapomenutelných zážitků.

Karel Kočí z Divišova, zejména za mnohaleté působení v oblasti regionálního knihovnictví, dokumentaci a rozvoj kulturního dědictví Divišovska. Pan Karel Kočí se narodil 3. října 1934 v Měchnově v rolnické rodině. Jako dítě školou povinný chodil do obecné i měšťanské školy v Divišově, poté navštěvoval dvouletou tzv. zimní rolnickou školu v Benešově. Po roce 1958, kdy dolehla i na Měchnov socializace vesnice, pracoval s koňmi v rostlinné výrobě. Na jaře roku 1962 Karel Kočí po přechazené chřipce vážně onemocněl plicní chorobou. Po návratu do práce byl zaměstnán jako skladník náhradních dílů pro opravu zemědělských strojů v Divišově a Pavlovicích až do svého odchodu do důchodu v roce 1994.

Karel Kočí je nositelem tradic knihovnictví na Benešovsku. Od mládí chodil půjčovat knížky místo svého

otce, knihovníka v Měchnově. Obecní knihovna neměla svou místnost, ale pouze skříňku v bytě knihovníka. Po smrti otce se stal místo něho knihovníkem.

Od r. 1974 působí jako správce kostela sv. Martina v Měchnově. Kostelnictví zdědil po svých předcích – kostelníka v Měchnově zastával již jeho děd, babička a otec.

Karel Kočí se dlouhodobě a důkladně zabývá místopisem Podblanicka se zaměřením na Divišovsko a Měchnov. Shromáždil a utřídil nepřeberné množství informací, svědectví, dokumentů, fotografií a publikací. Tento svůj zájem přetavil v publikaci *Kronika Měchnova a Šternova*, kterou v roce 2010 vydal Městys Divišov. Přípravě podkladů a sepsání *Kroniky* autor věnoval za uplynulých deset let veškerý volný čas studiem archiválií, při rozhovorech s pamětníky a znalci místní historie, bádáním v matrikách, kronikách i rukopisech atd. *Kronika Měchnova a Šternova* na 292 stranách textu a 100 stranách obrazových příloh sleduje vývoj Měchnova a Šternova od prvních pramenů popisujících Posázaví až po dnešní dobu, to vše v kontextu českých dějin. Publikace dále popisuje dějiny místního hasičského sboru, knihovny a osvětové besedy, zachycuje pomístní jména a popis katastru Měchnova a Šternova, věnuje se filiálnímu kostelu sv. Martina v Měchnově, přilehlému hřbitovu i nedalekému židovskému hřbitovu.

Autor jednotlivě sepsal existující i zaniklé chalupy a usedlosti Měchnova a Šternova podle čísel popisných, zmiňuje i působení rodu Sternbergů v našem kraji po roce 1841. Samostatnou částí publikace je lidopis, ve kterém zachytil popis života lidí na Divišovsku s důrazem na zemědělské práce, církevní a civilní rok na vesnici. Stostránková příloha knihy podchycuje nejstarší mapy, dobové dokumenty, fotografie rodin a života v obou obcích i jednotlivých stavení a pamětihodností. V publikaci autor výrazně projevil svůj pozitivní vztah k místu, kde celý život žije, a k lidem, se kterými se za svůj bohatý život setkal.

Vlasta Kořínková z Miličína, zejména za přínos k udržení amatérské divadelní scény na Podblanicku. Paní Vlasta Kořínková, učitelka a neúnavná propagátorka amatérského divadla na Podblanicku, se narodila dne 13. února 1940 v osadě Záhoříčko u Neustupova. Po ukončení základního vzdělání ve škole v Neustupově se rozhodla pro studium Střední pedagogické školy v Kutné Hoře. Její přání se splnilo a po zdárném absolvování této školy v roce 1958 započala v profesi učitelky základní školy vyučovat děti ve škole v Mladé Vožici.

V roce 1960, po dvouletém působení v tomto podblanickém městě, přešla na základní školu do nedalekého Miličína. Zde, nedaleko svého rodiště, zapustila natrvalo své životní, rodinné i učitelské kořeny. V roce 1997 ukončila sice své působení učitelky na zdejší základní škole odchodem do důchodu, ale účasti na výchově další generace místních ochotníků a rozvíjení slavné tradice ama-

Eva Dudíková, Karel Kočí, Vlasta Kořínková

térského divadla v Miličíně přes zdravotní problémy se nevzdala.

Divadlo v Miličíně má dlouholetou tradici a vznik divadelního spolku sahá až do sedmdesátých let 19. století. V roce 1965 se ale soubor rozpadl. Zašlou slávu miličinského divadla v roce 1975 začal jen připomínat dramatický kroužek místní základní školy, u jehož zrodu stála právě Vlasta Kořínková. Zde spojila lásku k práci s dětmi se svými divadelními zkušenostmi, kdy hrávala divadlo jako mladá učitelka v Mladé Vožici a v Miličíně. Od roku 1975 až do poloviny devadesátých let se plně věnovala dětským divadelníkům a vychovala celou generaci dětí lásce k divadelnictví i kultuře jako takové. Vytvořila tak základ pro pozdější znovuoživení tradice ochotnického divadla v Miličíně.

V roce 1996 oslovila Vlastu Kořínkovou skupinka zájemců o divadlo z řady jejích bývalých žáček, zda by nemohly hrát v Miličíně divadlo. Tato skupinka stála u obnovy tradice masopustní maškary, kdy vystoupení tvořilo několik scének hraných dětmi i dospělými. Stejná skupinka lidí pak byla i u znovuoživení ochotnického spolku, jehož vedoucí a režisérkou v jedné osobě se stala právě paní Vlasta Kořínková. Soubor herců dnes tvoří asi třicet členů, mezi kterými si Vlasta Kořínková vychovává i své nástupce. Ročně amatérští divadelníci sehraji od každého nastudovaného titulu 4 až 5 představení, a to zejména na domácí scéně v miličinské sokolovně, dále v Sedlci, Mladé Vožici, Voticích, ale i na dalších místech Podblanicka. O úrovni představení za vše hovoří ohlas diváků, ale zejména kritika, podle které zdejší představení jednoznačně přesahují obzor toho, co je možné běžně vidět v rámci amatérského divadla. Jednotlivé scény jsou režirovány s citem pro celek, takže hrají nejen ti, kteří vedou dialog, ale i ti, kteří jsou na scéně ve druhém a třetím plánu. Na profesionální scéně je to snad samozřejmost, ale v amatérském divadle spíš pozoruhodná výjimka.

Slavnostního udělování, které proběhlo v obřadní síni vlašimského zámku, se účastnilo na padesát hostů kul-

turního, společenského i politického života regionu. Pozvání přijali zástupci Parlamentu České republiky, krajské samosprávy, řada zástupců měst a obcí Podblanicka, ředitelé škol z Podblanicka a mnoho dalších hostů.

Za hosty k rytířům promluvil poslanec PČR Ing. Václav Zemek a starosta města Benešov Ing. Jaroslav Hlavníčka. Blaničtí rytíři obdrželi již tradičně kromě pěkného diplomu každý svou originální velmi hodnotnou pískovcovou sochu Blanického rytíře od akademického

sochaře Daniela Talavery. Pořízení těchto soch sponzoroval generální sponzor udělování ocenění Blanický rytíř, firma Rabbit a. s. Trhový Štěpánov.

Na závěr slavnostního aktu byla zveřejněna výzva k nominování na Blanické rytíře za rok 2012, kteří budou vyhlášeni na Velký pátek 26. března 2013.

*Jiří Pavelka
Redakčně kráceno.*

Zemědělská učňovská škola v Souticích

Ze vzpomínek jejího prvního frekventanta

Jako pravidelný čtenář a příznivec Zpravodaje Štěpánovska jsem si se zájmem přečetl článek pana Mgr. Martina Vrbického o obecných školách v okolí Štěpánova. Nebyla a ani nemohla v něm být uvedena ještě jedna soutická škola a to Zemědělská učňovská škola, otevřená slavnostním zahájením 1. září 1959.

Jednalo se o školu, která zapadala do tehdejšího vzdělávacího systému, kde prioritou byla praxe v prvovýrobě a výběr kadrových rezerv vzešlých z dělnické třídy. Základní podmínkou pro přijetí na střední zemědělskou technickou školu byla praxe v zemědělství nebo absolvování učňovské školy. Pro žáky, kteří měli pro další studium vědomostní předpoklady, to byla jen ztráta času. Tehdejší zemědělská politika státu umožňovala místním orgánům a organizacím přímo určovat a donucovat děti zemědělců pracovat v zemědělských družstvech a na státních statcích. Dětem, jež měly studijní předpoklady, bylo výjimečně povolováno studium na zemědělských odborných školách s předem určeným návratem zpět.

Do školy v nově zrekonstruovaném soutickém zámku se z tehdejšího Vlašimského okresu sjelo 28 žáků. Byla to směsice kluků a holek s různou úrovní dosavadních vědomostí a návyků. Zhruba jedna třetina byla těch, kteří zde měli získat podmínku pro přijetí k dalšímu studiu a většině se to také splnilo po absolvování prvního ročníku ZUŠ. Ostatní zde strávili 2 roky, po kterých získali učňovskou zkoušku a stali se kvalifikovanými dělníky pro zemědělskou velkovýrobu, zejména v rámci státního statku Vlašim, který byl odborným garantem školy. V jeho provozovnách probíhala výuka odborné praxe, což byla polovina vyučovacích hodin. Výuka odborné praxe zahrnovala

nácvik základních dílenských úkonů, práci se dřevem, s kovem a jednoduché opravy zemědělských strojů. Dále to byly manuální práce na polích a ve stájích.

Instruktory praktické výchovy zde byli pan Stanislav Růžek, (současně i ředitel školy), slečna Jana Dastychová pro dívky a mistr odborného výcviku pan Ladislav Seidl, rodák a bývalý sedlák ze Soutic, vynikající zemědělský odborník a zejména charakterní, slušný a uvážlivý člověk. Praktické zkušenosti a základní pracovní návyky žáků byly získány především díky tomuto praktikovi.

Teoretická příprava probíhala ve standardním vyučovacím procesu. Byla zde k dispozici prostorná učebna, studovna a kabinet. Výuka všeobecně vzdělávacích předmětů probíhala v úrovni tehdejší deváté třídy, hlavními předměty byla matematika, čeština, ruština a občanská nauka. Předměty dějepis, zeměpis, přírodověda apod. se zde nevyučovaly. Učitelkou zde byla slečna Ludmila Bártová, vzdělaná, mladá a talentovaná učitelka z Křížova. Její práce byla někdy velmi náročná, protože úroveň vědomostí některých frekventantů byla

Jan Vobecký

velice nízká. Přesto si myslím, že kdo chtěl a mohl, něco se zde přiučil.

Odborná teoretická příprava byla na této škole na celkem dobré úrovni, poplatné však tehdejšímu velkovýrobním technologiím. Vyučovala se zde agrotechnika, zootechnika, mechanizace, agrochemie (především umělá hnojiva a pesticidy). O nějaké ochraně životního prostředí a vod zde nebyla ani zmínka. Jako převratné zde byly zveličovány metody sovětských vědců např. Lysenka, Timirjazeva a dalších, při praktických cvičeních jsme ověřovali metody jako „Jarovizace a rajonizace odrůd, výsev kukuřice“ a pod. Odborné předměty vyučovali zemědělské odborníci ze školství i z praxe, hlavním vyučujícím byl pan učitel Jan Hruška z Vlašimi, který měl na tehdejší dobu odpovídající informace a předpoklady pro předávání vědomostí a návyků žákům, a dále začínající praktický učitel pan Josef Filander. Většina zájemců o další vzdělávání pak vystudovala střední a vysoké školy a stala se později uznávanými odborníky ve svých oborech na benešovském okrese i mimo něj.

Pobyt v Souticích však nepředstavoval jen školní povinnosti, byla zde i značná mimoškolní aktivita, hodně se sportovalo, fotbálek, volejbal, vybíjená, ale i základní atletika byly na denním pořádku. Po večerech se poslouchala moderní hudba, pravidelně byly v povoleném čase sledovány televizní programy, různé taneční a divadelní pokusy, fungoval zde pěvecký sbor pod vedením řídícího obecné školy v Souticích pana Františka Josefa. Byl dobrý muzikant a sbormistr a vedl zde také pěvecký sbor. Běžně byl dodáván tehdejší tisk a časopisy i odborné.

Dokonce se tehdy v Souticích promítalo i kino a působila zde Osvětová beseda, jako kulturní instituce. Byla zde v provozu hospoda „U Petrů“, kam jsme si občas tajně odskočili na jedno malé pivo nebo limču. Pamatuji si, že jsem tam několikrát vystupoval na karnevalu nebo akademii se svým kouzelnickým číslem. Dále zde byla prodejna smíšeného zboží a malá trafika s různým sortimentem a drogerií.

Hlavní aktivitou pro mladé učně však byla snaha o zlepšování tehdejšího okolí zámku a parku. Pod vedením ředitele školy pana Stanislava Růžka se postupně revitalizovalo nejbližší okolí zámku, úprava malého víceúčelového hřiště, cestiček a zeleně. Opravena a napuštěna byla vodní nádrž před zámkem, obnoven vodotrysk a částečně upravena historická replika antického pavilonu naproti průčelí zámku. Velká snaha byla věnována prozkoumání únikové chodby, která vedla údajně z parku do nedaleké obce Černýš. Kluci, rovněž se zaujetím, prozkoumávali sklepení zámku, kde byly zbytky středověkého vězení, studna s pitnou vodou a různé dobové náčiní a dokonce byla snaha o znovuzprovoznění původní dětské lanovky v parku, což se nám ovšem nemohlo podařit, protože tyto aktivity neměly podporu tehdejší vrchnosti.

Celkově lze říci, že soutický zámeček byl pro tento typ školy jako stvořený. Zachovalá, kapacitně dostačující budova, příjemné a zajímavé (i když z počátku značně zpustlé) okolí a sousedící zemědělská farma, tehdy myslím dobře vedená správcem panem Miroslavem Srnou. Interiéry v budově byly přijatelně upraveny, zejména 2. nadzemní podlaží, zde byly čisté a suché ložnice, dostačující sociální zařízení s teplou a studenou vodou, sprchy, WC a šatny. Někteří žáci se zde poprvé setkali s teklou teplou vodou. Velmi působivá byla společenská místnost v mezaninu, dříve asi nějaký taneční sál s intarzovanou podlahou a velkými kachlovými kamny. V přízemí byla kuchyně se zázemím, kterou vedla s úspěchem paní Růžena Kotýnková, dále zde byly 2 jídelny a technické místnosti. V kuchyni bylo vždy dost jídla, pití, součástí denního jídelníčku bylo i tehdy dostupné ovoce a zelenina.

Z dnešního pohledu musím konstatovat, že celé toto zařízení bylo zdařilé, schopné provozovat stávající nebo podobnou činnost v delším časovém horizontu. V krátké době po zřízení školy se však potvrdilo to, co jsem uváděl na začátku, že o podobný typ vzdělávání není zájem. Tehdy se začala postupně uvolňovat politika násilí nastolená v 50. letech a režim nemohl takto s mladými lidmi nakládat, přestal být o učňovské zemědělské školství toho typu zájem a učiliště bylo v tichosti uzavřeno.

Naproti tomu začaly vznikat velmi specializované odborné zemědělské školy a zařízení, kde byly získávány vědomosti na bázi tehdejší postupující vědeckotechnické revoluce s přípravou na skutečně náročné technologie, stroje zařízení 2. a 3. generace, s požadavky na programování, kybernetiku, elektroniku, chemii a ekologii. Rekonstruované prostory soutického zámku byly poté využívány jako archiv a depozitář, pravděpodobně tehdejší Ministerstvem zemědělství. Dnes o smysluplném využití nic nevím, zámek je prý v soukromých rukách a je nepřístupný.

Co říci na závěr? Klasik říká: „Vším, čím jsem byl – byl jsem rád!“ Samozřejmě v životě není vše lehké a jednoznačné. Vždy je potřeba vše hodnotit v kontextu doby. Jakékoli vytrhování určitého děje ze souvislostí je nebezpečné a škodlivé. Navíc k tomu musíme přičíst to, že jsme byli mladí, zdraví a plni očekávání, vše se nám určitě tehdy nelíbilo, což je ostatně průvodní jev každé mladé generace. Důležitý je vždy výsledek a ten byl, že většina z nás vyrostla jako pracovití, cílevědomí lidé s touhou něco pro sebe i společnost dokázat. Jestli se nám to vždy podařilo, to zhodnotí jako vždy až následující generace.

Jan Vobecký z Benešova a Malé Hraštic

Autor se narodil Trhovém Štěpánově a je syn manželu Jana a Anežky Vobeckých, kteří bydleli v Dalkovické ulici. S jeho bratrem Vlastislavem Vobeckým jsme v říjnu 2011 zveřejnili rozhovor o chovu koní a ušlechtilých holubů.

Nejen o škole, ale i o chodbách

V polovině dubna 2012 jsem obdržela článek Jana Vobeckého nazvaný „Zemědělská učňovská škola v Souticích“ s prosbou o upřesnění několika údajů. Požádal mne o ně odpovědný redaktor Zpravodaje Štěpánovska. Dohodli jsme se, že do článku nebudeme zasahovat. Proto další zajímavé údaje uvádíme na tomto místě.

Zemědělská učňovská škola v Souticích začala s výukou v roce 1959. Až do roku 1960 zde byl obor pěstitel – chovatel. V letech 1961 – 1962 zde byl obor mechanizátor. V roce 1962 byla tato škola zrušena. Místo ní zde vznikla Početní stanice, kde se učilo děrování.

Internát sloužil pro brigádníky, kteří zde pracovali zejména ve žních a při sběru brambor.

Pan Miroslav Srna byl rostlinář. V roce 1961 nastoupil jako správce státního statku v Souticích pan Karel Kadleček z Černýše a působil zde buď do roku 1970 nebo do roku 1972. Pravděpodobně nastoupil po správci Rudolfu Bednářovi (narodil se 20.2. 1902), který zřejmě šel do důchodu.

Tyto údaje doplnila paní Marie Jandejsková, rozená Karásková, která se také v této škole učila, a pan Bohuslav Vlasák z Kalné.

V roce 1970 či 1972 byl v soutickém zámku zřízen archiv knih – Ústav vědecko-technických informací pro zemědělství v Praze ve Slezské ulici. Ten zde byl do roku 1990.

V článku pana Vobeckého je zmínka o únikové chodbě. V Souticích se traduje, že zde byly chodby dvě. Jedna (o té se píše) vedla ze sklepa pod pivovarem – lihovarem k Černýši. Druhá prý vedla ze zámku na Podolí do nadzemního sklepa. V tomto sklepě se uchovávalo sudové pivo z pivovaru. Později zde byla škrobárna. Pod zámkem ve svahu k Podolí je hluboká, svislá jáma, dnes zasypaná. Podle jiného vyprávění to byla ta druhá podzemní jáma. O této jámě jsem slyšela DALŠÍ vyprávění, že to byla kanalizace ze zámku a z bývalé prádelny (pod zámkem), která vedla do spodní části parku na Podolí k řece Želivce. Terén se propadl a vznikla hluboká jáma.

Božena Schmatová, kronikářka Obce Soutice

Václav Zítek, významný sólista opery Národního divadla v Praze

Je nemálo významných osobností, kteří tak říkajíc „propluli“ městem Vlašim, odněkud přišli. Zanechali za sebou významnou stopu, a pak zase za čas z města odešli. Někteří se sem opět natrvalo vrátili nebo také když něco dokázaly, rádi se do Vlašimi vracely. Mezi ně patřil také národní umělec **Václav Zítek**.

Stejně rád se, i když méně, vracel do Trhového Štěpánova, kde v době svých školních let zpíval na kůru kostela sv. Bartoloměje. Později zde uspořádalo několik koncertů tehdejší Kulturně klubové zařízení v sále bývalé restaurace u nádraží.

Václav Zítek se narodil 24. 3. 1932 v Tisé u Ústí nad Labem. Tento rok tomu bylo 80 let. Jeho otec Karel Zítek (1898 – 1967), o kterém se sluší také zmínit, by mohl tvořit zcela samostatný a zajímavý životní příběh. Narodil se 20. ledna 1898 v obci Květov u Milevska, syn Václav jej označoval jako Jihočecha. Tedy jeho otec Karel Zítek byl jako student odveden na vojnu v počátcích I. světové války a zařazen do rakousko – uherského 91. pěšího pluku, na italskou frontu. Po válce v roce 1919 se vydal Václav Zítek do služeb mladého státu. Nejprve nastoupil do služby na Četnickou stanici ve Velkých Popovicích, pak v roce 1921 nastoupil na Četnickou stanici v Kolodějích a pak Senohrab. Zde strávil devět let svého života, aby byl v roce 1930, již jako velitel převelen na Četnickou stanici v Tisé, zde založil svoji rodinu a kde se také narodil jeho syn Václav. O sedm let později, když byla v roce

1938 Četnická stanice v Tisé na začátku druhé světové války přepadena, byl již Karel Zítek rok velitelem Četnické stanice v Trhovém Štěpánově. Rodina bydlela v budově staré radnice, v dnešní Dubějovické ulici č.p. 51, a syn Václav tam chodil do obecné školy. V Trhovém Štěpánově si mohl vrchní strážmistr Karel Zítek alespoň na chvíli odpočinout od německého nacionalismu a i jeho manželce trpící plicní chorobou se začalo vést lépe. To vše až do 15. března 1939, kdy naši vlast obsadila německá armáda. Je to právě doba Protektorátu Čechy a Morava, v níž Karel Zítek ukázal svoji inteligenci, odvahu a sílu. Vedle běžné praxe protektorátních četníků, kteří pálili anonymní udání a později i skrývali uprchlíky z Německa, se velitel štěpánovské stanice rozhodl vypořádat i s místními udavači Gestapa. Po skončení války se v roce 1945 byl vzhledem k svému odvážnému chování za války tváří v tvář nepříteli, Karel Zítek vyznamenán medailí za statečnost a povýšen na poručíka nově vzniklého Sboru národní bezpečnosti, a zároveň ustanoven okresním velitelem ve Vlašimi. Jeho rodina se pak přestěhovala do Vlašimi na Žižkovo náměstí, č.p. 137, do domu kde dříve bývala továrna na obuv Františka Krause. V jiné době a zemi by příběh člověka jako byl Karel Zítek pokračoval jeho postupem ve funkci až na pozici nejvyšší. Ne však v Československu v roce 1948. S příchodem komunistů k moci byl poručík Karel Zítek ihned propuštěn ze Sboru národní bezpečnosti bez

nároku na penzi. Byla to pro něho nelehká doba, aby uživil jeho těžce nemocnou manželku a dvě malé děti.

Vraťme se však k osobnosti Václava Zítka, pozdějšího významného člena opery naší první scény. Ve Vlašimi Václav Zítek chodil do měšťanské školy a po maturitě v gymnáziu v Benešově u Prahy šel studovat chemii. Z tohoto oboru „zběhl“ a později v letech 1952 až 1955 se stává členem Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého, v letech 1955 až 1959 pak členem operního sboru Národního divadla, kde zpíval docela malou roličku v Janáčkově opeře „Z mrtvého domu“, a jak sám vzpomíná, jeho jméno se poprvé objevilo na plakátu s obsazením. Snad pětkrát jsem se tehdy vrátil k plakátu s obsazením, abych se přesvědčil, že moje jméno je opravdu vedle těch, které jsem už jako student tak zbožňoval, abych se přesvědčil, že se mi to jen nezdá. Sám Václav Zítek se dále vyznává. Můj vztah k Národnímu divadlu se utvářel už v dětství. Rodiče milovali hudbu i zpěv a přispívalo k tomu tehdy i rádio. Otec zpíval ve Vlašimi v kostele na kůru. Rozhlas se tehdy podle mého názoru daleko více věnoval operní hudbě než dnes.

Po členství v operním sboru Národního divadla odchází Václav Zítek do Ostravy (1959 – 1960) a pak do Ústí nad Labem (1960 – 1969), kde je představitelem velkých barytonových partií, aby se pak vrátil jako sólista v témže roce, 1969 do Národního divadla. Při působení v divadle v Ostravě a v Ústí vzpomíná Václav Zítek na příhodu s Jaroslavem Vojtou:

„Když jsem byl členem sboru Národního divadla, potkával jsem ho často, a na můj uctivý pozdrav vždycky mile odpověděl a řekl pár přívětivých slov. Pak jsem odešel

do Ostravy, kde jsem měl tehdy své první angažmá. A jednoho dne, jsem tady Jaroslava Vojtu potkal. Když jsem mu řekl, že tu zpívám večer Germonta v Traviatě, hned slíbil, že se na mne přijde podívat. A taky to splnil. Sedl si do ředitelské lože, a jakmile jsem se objevil na scéně, začal tleskat a křičet: bravo, bravo !! Zazpíval jsem první větu: Jste prosím slečna Violetta Valery – a znovu slyším Vojtu aplaudovat a křičet bravo. A tak to šlo stále, diváci se ohlíželi, dirigent taky, a mně bylo hanba. Když pak jsem se na Jaroslava Vojtu po představení vyčítavě díval, prohlásil: No já vím, že to nabylo právě vhodné, ale já jsem vás chtěl povzbudit, a trochu jsem taky chtěl, aby to byla leg-race. Ale pak už jste se mi tak líbil, že jsem křičel a tleskal upřímně. Hrál jste toho tátu tak, jako kdybyste měl nejmíň deset dětí ... A pak jsme se potkali v Ústí „I vy sakulente“, řekl Vojta, když zjistil, že to je moje současné působiště, „vy taky neposedíte na jednom místě. Ale je to správné, my jsme nebyvali jinačí. A že jsme těch divadel něco prolezli. Člověk má projít všechny směry. Sotva někde nastoupíte, máte nejlepší si hned začít hledat něco jiného“.

Úspěchu Václava Zítka se jeho rodiče bohužel nedožili. Jeho maminka zemřela v den jeho konkurzu do operního sboru Národního divadla a jeho tatínek zemřel v roce 1967, několik dní předtím, než Václav Zítek zpíval jako sólista opery své první představení v Národním divadle titulní roli Verdiho opery Nabucco. V roce 1985 byl jmenován národním umělcem. Stálým členem opery Národního divadla byl 25 let od roku 1969 do roku 1994, a stal se jedním z největších barytonistů, kteří na této scéně kdy vystupovali. Svědčí o tom bohatý repertoár a dlouhá řada představení.

Na Vlašim, kde prožil část svých mladých let, nezapomněl. Od roku 1972 byl každým rokem ve Vlašimi pravidelným hostem a hlavně účinkujícím na hojně navštěvovaných tzv. „Vlašimských hudebních čtvrtcích“, pořádaných mimo prázdnin každý měsíc v sále tzv. Kulturního domu odborů, dnes Kulturního domu Blaník. Václav Zítek ve Vlašimi koncertoval vždy s hudebním doprovodem a mnohými dalšími jeho kolegy pravidelně téměř každý rok až do roku 1984

Václav Zítek získal své renomé především velkou kultivovaností pěveckého projevu. Psalo se o něm: *Je vynikajícím bel canta (krásného zpěvu), který svým barevným hlasem s kantilénou je přímo předurčen k interpretaci verdiovských rolí a především byl vynikající představitel smetanovských postav.* Byl nezapomenutelným Kalinou v Tajemství, Přemyslem v Libuši, Vladislavem v Daliborovi nebo Vokem Vítkovcem v Čertově stěně. Ze světového repertoáru vynikl zejména jako Mozartův Don Giovanni, Hrabě Almaviva ve Figarově svatbě a v mnoho dalších. Se souborem Národního divadla nebo i samostatně hostoval na mnohých světových operních scénách, mimo jiné v benátské Teatro La Fenice, berlínské Státní i komické opeře, v Římě, Londýně, Florencii, Amsterdamu, Vídni, Budapešti a dalších. V roce 2007 byla

Václav Zítek

Václavu Zítkovi, tehdy již nemocnému, udělena cena Thálie (pojmenované po jedné z bohyň umění, po Múze komedie) za celoživotní mistrovství v Opeře, je to prestižní ocenění udělované Hereckou asociací pod záštitou ministerstva kultury ČR.

Václav Zítek zemřel 20. prosince 2011 ve věku nedožitých 80 let.

Josef Moudrý

Prameny:

Archiv Národního divadla Praha.

Národní archiv Praha.

Vojenský ústřední archiv Praha.

Vzpomínky Václava Zítka zveřejněné v tisku.

Václav Zítek v Trhovém Štěpánově roku 1987

Židé v Trhovém Štěpánově – první část

V únoru 2012 byla ve Spolkovém domě přednáška Mgr. Blanky Rozkošné o Židech v Trhovém Štěpánově. Autorka vyhověla přání redaktora Zpravodaje Štěpánovska a poskytla úplný text, který byl zveřejněn v její knížce. Údaje o tomto spisku jsou uvedeny na konci článku. Protože text je rozsáhlý, byl rozdělen na tři části, které zveřejníme ještě v srpnovém a říjnovém vydání našeho časopisu.

Založení města spadá do 10. století, ale přesné datum není známo. V písemných pramenech je poprvé doloženo roku 1108. V polovině 13. století se stává majetkem pražských biskupů, kteří jej roku 1290 povýšili na město. V té době se ve Štěpánově konaly důležité trhy a právě obchod významnou měrou přispěl k rozkvětu města. Ve 14. století bylo nedaleko Štěpánova objeveno zlato a příchod horníků znamenal významný přírůstek obyvatel. Počátkem 15. století se Štěpánov stal světským majetkem a majitelé se začali střídát. Za třicetileté války bylo město zpustošeno a další zdrcující ranou byl požár roku 1741, který měl zničující následky. Po roce 1848 se město osamostatnilo.

Kdy přišli první Židé do Štěpánova, není známo, podle ústní tradice to bylo údajně kolem roku 1400. V písemných pramenech jsou ovšem Židé v městečku doloženi až od poloviny 17. století.

Před rokem 1669 v městečku bydlel Israel Koželuh, ale roku 1669 již bydlel v Ledči nad Sázavou, roku 1669 je jmenovitě v Trhovém Štěpánově uveden Israel Gärber a roku 1691 Simon Jakub.

Roku 1724 tu bydlel obchodník Marek (jeho předkové dostali možnost se tu usadit roku 1675) se ženou Verunou a jedním dítětem, obchodník Jakob Mathias se ženou Ludmilou a třemi dětmi, obchodník Gabriel se ženou Helenou a třemi dětmi, obchodník Samuel se ženou Ester a jedním dítětem, obchodník Simon se ženou Helenou a jedním dítětem, sedlák Samuel se ženou a dvěma dětmi, Salomon Cantor se ženou Kateřinou a třemi

dětmi, Salomon Huty se ženou Dorotou a dvěma dětmi, jeho otec Abraham se ženou Rosinou a dvěma dětmi a Simon Benjamin se ženou Evou a dvěma dětmi.

Před polovinou 18. století ve městě bydlelo devět židovských rodin: kramář, koželuh, tři řezníci a současně obchodníci, jeden lazebník a současně kramář, tři bez řemesla.

Podle soupisu Židů z roku 1783 tu žilo 55 Židů:

- obchodník Moyses Abraham se ženou a dvěma dětmi
- jeho otec obchodník – vdovec Abraham Mareck
- podomní obchodník Daniel Salomon se ženou a třemi dětmi
- sklenář Salomon Simon se ženou a jedním dítětem
- podomní obchodník Samuel Filip se ženou a čtyřmi dětmi
- žebrák Herschl Andres se ženou a jedním dítětem
- sklenář Isak Abraham se ženou a sedmi dětmi
- knihař Herschl David se ženou a jedním dítětem
- podomní obchodník Abraham Schick se ženou a jedním dítětem
- podomní obchodník Löbl Jakob se ženou a dvěma dětmi
- Isak Herschl se ženou a dvěma dětmi
- pomocník v palírně Jakub Mareck se ženou a dvěma dětmi
- kantor Josef David se ženou a čtyřmi dětmi.

Podle soupisu Židů z roku 1793 tu bydlelo 13 rodin (77 osob):

1. Švec Jakub Polaczek se ženou Magdalenou a syny Davidem, Isakem a Wolfem.
2. Obchodník střížním a koloniálním zbožím Samuel Turnovský a jeho bratr Markus, také obchodník, bydleli v domě čp. I.
3. Pekař a obchodník Moyses Mahler se ženou Rosarií, syny Josefem, Löblem a Markusem a dcerou Ludmilou.

4. Vdovec – obchodník střížním a koloniálním zbožím Wolf Dub se syny Samuelem, Veithem, Michaellem, Jakubem a Lasarem a dcerami Cordellou a Fridou; bydleli v domě čp. II.
5. Učitel a obchodník koloniálním a střížním zbožím Josef Gans se ženou Susannou a dcerami Annou a Rigellou; bydleli v domě čp. III.
6. Obchodník střížním a koloniálním zbožím Moises Feuerstein se ženou Ludmilou, syny Josefem, Michaellem, Danielem, Salomonem a Davidem a dcerou Leonorou, společně s nimi v domě čp. V bydlela služebná Eva Weithinová a vdova Veronika Gabriellová.
7. Sklenář Salomon Stein se ženou Marií, syny Samsone a Simonem a dcerami Martou a Marií Annou bydleli v domě čp. VI.
8. Podomní obchodník Jakob Bok se ženou Rosalií a syny Josefem a Löblem.
9. Krejčí Bernard Straus se ženou Ludmilou a dcerami Barborou, Magdalenou a Rosarií.
10. Obchodník Jakub Flussmann se ženou Evou, dcerou Sarou a syny Markusem, Salomonem a Adamem.
11. Obchodník Jakob Turnovský se ženou Rachel, syny Josefem a Markusem a dcerou Sarou, společně s nimi bydlela vdova Ludmila Royftlerinnová a její synové Johann, Salomon a Löbl.
12. Sklenář Isak Richnowsky se ženou Rebekou, syny Joachimem a zřejmě syny – dvojčaty a dcerami Paulinou a Evou.
13. Řemeslník Marek Kunst se ženou Kateřinou, synem Josefem a dcerami Rebekou a Evou.

Roku 1799 na panství žily rodiny Samuela Popovského, Samuela Duba, Josefa Ganse, Moise Feuersteina, Salomona Steina, Jakoba Flussmana a Isak Rychnovského, roku 1811 rodiny Samuela Popovského, Samuela Duba, Jakoba Flussmanna, Moise Duba, Samuela Dörflera, Markuse Ganse, Isaka Rychnovského a Moise Feuersteina.

Matriky vedené v Trhovém Štěpánově a Vlašimi dokládají, že tu bydlely další rodiny:

Po roce 1770:

- v domě čp. V Mojžíš Feuerstein se ženou Ludmilou
- v domě čp. III Josef Gans se ženou Susannou
- v domě čp. VII Marek Popovský se ženou Markétou, syn štěpánovského Žida Josefa Popovského
- v domě čp. VI Salomon Stein se ženou Annou

Po roce 1790:

- v domě čp. II Samuel Dub (zemřel roku 1844 ve věku 90 let) se ženou Ludmilou (zemřela roku 1849 ve věku 76 let)
- v domě čp. VII Herman Flussman se ženou Evou
- v domě čp. VII Samuel Popovský (zemřel roku 1846 ve věku 72 let) se ženou Rosalií

Mgr. Blanka Rozkošná

Převzato z autorčiny knihy: Židé na Vlašimsku a dolním Posázaví, vydáno vlastním nákladem, Praha 2011, strany 116 – 121

**Otisknuto laskavostí autorky. Upřímně děkujeme!
Pokračování v příštím čísle.**

Kdo byli naši předkové?

Děti a vnuci se příliš nezajímají o své předky. Znájí na nejvyšší rodiče nebo prarodiče, strýce, tety, bratrance a sestřence. Jejich zájem se probudí mnohem později, když rodiče zestárnou, a právě tehdy nastává chvíle, kdy se začínají ptát po dalších předcích. Časem se povědomí o širší rodině ztrácí, když bratrance a sestřence mají své rodiny, a tehdy se jejich potomci vytrácejí z našeho povědomí.

Dobrou pomocí je sestavení rodokmenu, který je přirovnáván k vzrostlému stromu, z jehož kmene vyrůstají ratolesti. Obvykle je to tak, že vrchol stromu tvoří zakladatel rodu a jednotlivá patra tvoří jména potomků. Stručně řečeno, rodokmen je zachycený vývoj rodu. V původním starověkém písemnictví jsou rodokmeny popsány v Bibli. Na vyšší úrovni byly rodokmeny sestavovány v izraelském národě. Zejména po návratu ze zajetí v Babylóně se dbalo, aby rody kněží a levitů byly historicky doloženy právě v rodokmenech. Kdo nebyl zapsán v rodokmenu, nemohl vykonávat kněžský úřad.

Rodokmeny byly sestavovány především šlechtickými rody. Teprve mnohem později přicházel zájem o rodokmeny obyčejných lidí. Rodokmen je zjednodušeně

pověděno kronika určitého rodu a je zpravidla graficky zpracována podle dosažitelných či dostupných údajů.

Získání údajů o vzniku či zakladateli rodu či rodiny je velmi složité, časově velmi náročné a někdy těžko realizovatelné. Především je jedná o zpětné dohledání osob v páté a dalších generacích. V dřívějších dobách, ještě za vlády císařovny Marie Terezie (1740 – 1780), mívali lidé většinou křestní jména, případně přezdívký. Za vlády jejího syna, císaře Josefa II. (1780 – 1790) a v dobách pozdějších, byl zaveden systém příjmení lidí a jiných právních úkonů vztahujících se k pozemkům, domům aj.) Zapisování jmen se neobešlo bez omylů a tím vznikaly nejasnosti, přihlíželo se k jejich výslovnosti. Samozřejmě situaci komplikovaly různé přezdívký.

Pátrání po zakladateli rodu a jejich výsledky nejsou vždy jednoznačné a jejich získávání je spojeno s velkými překážkami. Většinou získáme výsledky kolem roku 1800, další pátrání je složitější. Podařilo se mi získat údaje o mých předcích z roku 1821.

Jistě se najdou mezi čtenáři Zpravodaje Štěpánovska ti, kteří se začnou o svůj rodokmen zajímat. Postup lze

najít v odborných nebo populárně naučných publikacích, například v knize, kterou napsal Kristoslav Říčan a má název: Úvod do genealogie s podtitulem Kdo jsou moji předkové a odkud přišli? Vydalo ji nakladatelství Horizont v Praze roku 1995.

Prvním krokem k získání údajů o předcích jsou jednak rodiče nebo prarodiče, dalším dohledání křestních nebo rodných listů, oddací listy a další dokumenty. Následuje nahlédnutí do starých matrik. Ty bývaly na farních úřadech římskokatolické církve, ale nyní jsou uloženy v příslušných archivech. Pátrání je ztíženo rovněž rukopisnými zápisy, které nebývají vždy snadno čitelné, někde je užíváno i německé písmo zvané kurrent, které neznalým působí velké potíže. Nutno poznamenat, že je to práce velmi zdoluhavá, časově i finančně náročná. Ale je to práce zajímavá, někdy téměř detektivní, ale radost i z malých úspěchů je korunována radostí z dosaženého cíle.

Z dohledaných údajů se lze dovědět řadu zajímavosti i o tom, kdo byl s kým spřízněn v dané obci či v jejím okolí. Zpracování údajů do rodokmenového „stromu“ je

spíše práce dokumentační. Pro začátek bude úspěchem dohledat předky do 5. pokolení od příslušné osoby. Dále je to už badatelská práce s mnoha úskalími.

Tak jako shromažďujeme a popisujeme fotografie, můžeme shromažďovat údaje i v širším měřítku přes sourozence, bratrance a sestřenice a další osoby. I když se nám nepodaří zjistit údaje z doby před 200 a více lety, můžeme k rodokmenu položit základ, který jistě použijí naše děti i děti jejich dětí....

Ing. Zdeněk Uhlíř s přispěním Jv

Poznámka:

Genealogie je pomocná historická věda. Zabývá se nejen sestavováním rodokmenů, ale má i širší uplatnění. Článek si neklade za cíl popsat časově náročnou práci v archivech, ani podat hlubší informace o této činnosti. Jeho smyslem je vzbudit zájem o rodinu, předky, vzájemné vztahy v rodinách i v místech, kde žijeme. Snad se někomu podaří zaplnit další bílá místa z dávné i nedávné historie Města Trhového Štěpánova.

Malá vzpomínka na velkého muže

Na jaře letošního roku uplynulo 50 let od úmrtí Karla Kolmana, ředitele měšťanské školy v Trhovém Štěpánově. Vzpomínám na našeho pana ředitele, který nás ovlivňoval svou výchovou. Jeho přístup k nám žákům byl vždy otcovský, nejen laskavý, ale zároveň přísný, vyžadující kázeň a respekt.

O přestávkách procházel chodbou a klukům, kteří dováděli, doporučoval, aby spolu zápasili, ovšem ve sportovním duchu a tak odčerpali nabytou energii, kterou překypují. Jeho pedagogické zkušenosti nás ovlivňovaly ve všech směrech. Vždy jsme se těšili na časopis „Pod Blaníkem“, kam psal historické články, povídky, básně a další články. Byla-li při vyučování zmínka o alkoholu, připomínal: „Děti, alkohol je metla lidstva, chlapci, chraňte se první skleničky!“ Varoval je i před kouřením, Spočítal, že kuřák za život utratí za tuto svou neřest tolik peněz, za které by se dal postavit rodinný domek. Zaznívala i jeho další moudrá slova: „Chraňte se špatných lidí.“ Jako příklad uváděl: „Dejte vedle sebe dvě jablka –

jedno zdravé, druhé zkažené – nakazí se zdravé od špatného, nikdy naopak.“

Se zaujetím jsme poslouchali jeho vyprávění o dějinách našeho národa, kterým se nám ve válce i přes zákaz tohoto vyučování, snažil přiblížit jeho slavnou historii.

Vzorem všem manželkám a matkám mohla být jeho žena paní Božena Kolmanová rozená Němcová. Byla rovněž učitelkou na naší škole a do posledních chvil jeho života věrná družka, spolupracovnice a pomocnice.

Vyrůstali jsme s jeho pěti dětmi, které dostaly od rodičů patřičné vzdělání a dělají čest svému jménu.

Zakončím tuto vzpomínku jeho připomínkou o venkovu. Mnohokrát jsme od něho slyšeli: „Děti, pamatujte si, že venkov vždy byl zdravé jádro národa, doma má zůstat chytrý a moudrý pokračovatel rodu, protože venkov potřebuje vzdělané a rozumné lidi.“

Často přemýšlím s hořkostí a smutkem o tomto zdravém jádru, a hluboce se před naším panem ředitelem klaním.

Helena Kupsová

Pod Blaníkem 1.2012

Obnovené vydávání vlastivědného časopisu Pod Blaníkem vstoupilo prvním číslem do XVI. ročníku. Zahrnuje oblast Benešovska, Vlašimska, Voticka, Českého Meránu a Dolního Posázaví. Vydává jej Podblanické ekocentrum Českého svazu ochránců přírody a Muzeum Podblanicka ve Vlašimi. Vychází čtyřikrát za rok v ustáleném rozsahu s přílohou. Grafická úprava a typy písma zůstávají nezměněny. Cena jednoho výtisku je 18 Kč a prodává se na různých místech ve Vlašimi

i okolí. Přechíst si jej můžete v Městské knihovně v Trhovém Štěpánově.

Co přináší první číslo nového ročníku?

Pavel Špinar popsal „Nález vzácného hříbu maličkého na Podblanicku.“ Na první pohled připomíná hřib peprný, liší se zbarvením rourek a pórů. Je velice vzácný a je zařazen jako druh, o kterém nejsou zatím dostatečné údaje. • Zajímavý článek o pěstiteli ředkve olejné a propagátoru prvních mlátiček obilí napsal Jindřich

Nusek. Nazval jej „Ctibořský Franz Fritsch a vlašimští »mlátičkáři.«“ • Zdeňka Srnská se věnuje v článku „Univerzitní profesor Emanuel Rádl (1873 – 1942)“ pyšelskému rodákovi, který vystudoval a přednášel na univerzitě v Praze biologii a pak se soustřeďoval na oblast, kde biologie hraničí s filozofií. Spolupracoval s významným evangelickým teologem J. L. Hromádkou s nímž založil časopis „Křesťanská revue“, který dosud vychází. Jeho neznámějším dílem je „Útěcha filozofie.“ • Vlašimský kronikář Josef Moudrý připomíná nedožití 80. narozeniny operního pěvce Václava Zítka, který zemřel den po prezidentu Václavu Havlovi. V mládí bydlel Zítek v Trhovém Štěpánově. Tento článek otiskujeme na jiném místě tohoto vydání. • Ivana Preislerová v článku „Odešel vzácný člověk Jan Svoboda“ připomíná život a dílo člověka, který od roku 1978 do roku 2008 působil ve Vlašimi. Stal se zpravodajem památkové péče a později konzervátorem. Spolu s Jindřichem Nuskem vydal „Příběh kapliček“, v němž jsou popsány malé sakrální objekty našeho regionu. Další údaje jsou ve zmíněném článku. • „Osobní vzpomínka na Jana Svobodu“ je z pera jeho spolupracovníka Josefa Moudrého, s nímž připravil knihu „Vlašim po stopách předků.“ • Jaromír Košťák zvolil pro svůj článek název „Krňanští kronikáři.“ Zmiňuje několik kronikářů této obce. • „Z historie školství v Trhovém Štěpánově“ je název článku Martina Vrbického. Čtenáři Zpravodaje Štěpánovska se s ním seznámili v srpnu roku 2011. • Jarmila Zábranská připomíná „Dvacet let vlašimské Obchodní akademie.“ Popisuje nejen studijní obory, ale i další důležitá fakta. • Jaroslava Tůmová přibližuje „Muzeum včelařství v Louňovicích.“ Podnětem ke vzniku tohoto muzea byla likvidace včelařského domu v Benešově. Seznámíme se například s historií a současností včelařství v regionu a s dalšími zajímavostmi. • Petr Martínek se vrací v článku „Stanislav Příhoda jubilující“ k loňským 75. narozeninám tohoto známého všestranného umělce. Shrnuje jeho život i dílo a zmiňuje i jeho současné aktivity. • Jaroslava Jarolímková je autorkou XXXI. dílu seriálu „Ochotnické divadlo na Podblanicku“ a napsala část „Z historie ochotnického divadla ve Velíši.“

Příloha, která má tentokrát větší rozsah než základní část, obsahuje tyto články:

Poslední část článku: „Jak si šel Václav Vlček ze Střechova do Kácova v zimě pro liniár.“ Článek je převzat z Pod Bláníkem, ročník 1928 – 29. • František Procházka převzal a upravil článek „Jak vlašimské ženy vrátily sochu Panny Marie v Hrádku na oltář.“ Tato příhoda je z historie všeobecně známá.

Regionální literatuře jsou věnovány tyto články:

• V roce 2011 vyšla kniha „Mezi Vltavou a Sázavou.“ Hlavní autor a editor je Václav Šmerák. Popisuje minulost Krňan, Teletína, Třebsína, Chlístova a Vysokého Újezdu. Věnuje pozornost i osudům kraje ve 2. světové válce. Doporučuje ji Radovan Cáder.

• „Studie k zřícenině Zlenice“ sleduje snahy o zachování této významné lokality v Posázaví. Se studií seznamuje čtenáře Jindřich Nusek.

• Dalším vydaným titulem je „Cvičiště Benešově – Vstup zakázán!!“ z pera Ing. Petra Kosa. Z dvousetstránkové publikace tvoří dějiny více než tři čtvrtiny, čímž se tato kniha liší od starších prací. Knihu vydalo Posázaví o.p.s. v roce 2011 a doporučuje ji Tomáš Zouzal.

• Nakladatelství Jan Vašut Praha vydalo knihu autorské dvojice Václav Větvíčka a Jan Rendek s názvem „Sázava řeka protkaná železnici.“ Má 160 stran a na nich jsou popsány jednotlivé úseky řeky od pramene a po ústí. Tuto knihu přibližuje a doporučuje Pavel Pešout.

Další obsáhlou částí přílohy jsou zprávy a sdělení:

Michala Musilová a Kateřina Knotková napsaly „Zprávy ze záchranné stanice pro živočichy ČSOP Vlašim.“ Vypočítávají počty zachráněných živočichů i osvětovou činnost stanice. • Čtyři spoluautoři popsali „Činnost Správy CHKO Bláník v letech 2010 a 2011.“ Rozdělili ji do 4 částí: Státní správa, Praktická ochrana přírody, Odborná činnost a Práce s veřejností. Autory jsou Lubomír Hanel, Jana Holujová, Martin Klauďys a Ivana Křížová. • Jaroslava Tůmová napsala, že „Posázaví připravuje aktualizaci strategie rozvoje regionu.“ O této aktivitě jsme rovněž informovali na stránkách únorového vydání Zpravodaje Štěpánovska včetně výsledků pořádané ankety. • „Značka »Kraj Blanických rytířů – regionální produkt“ přibližuje Kateřina Červenková. Připomíná, co je regionální značení a seznamuje s prvními produkty se značkou. Dále se zamýšlí nad výhodami výrobců, kteří získají regionální značku a jak je možno značku získat. Podrobnosti najdou čtenáři z Trhového Štěpánova ve velké vývěsní skříňce Městského úřadu, která je umístěna na budově Nákupního střediska. Několik osob se na další stránce vyjadřuje k této značce. • Jindřich Nusek a Veronika Hanusová připomněli, že proběhla „Výtvarná soutěž »Zapomenutá řemesla.«“ • Příloha obsahuje jména a kontakty autorů článků v tomto čísle a oznámení o pořádaných akcích Muzea Podblanicka i ČSOP Vlašim.

Na 12 stranách přílohy najdeme bibliografický rejstřík ročníků XI. (2007) až XV. (2011), který přehledně sestavil Radovan Cáder. Jistě to byla náročná práce, která slouží k snadnému vyhledávání témat i jednotlivých článků. Články jsou zařazeny do sedmi základních skupin, některé mají i podskupiny. Do uplynulých ročníků časopisu Pod Bláníkem přispěli svými články o našem městě Jana Veselá, Josef Korn a Jaromír Vlček.

Články v základní části i v příloze jsou doplněny dokumentačními fotografiemi, grafy, kresbami i mapkou.

Časopis Pod Bláníkem je stále zajímavý a přináší články z přírody, historie i současnosti. Doporučujeme našim čtenářům.

Jaromír Vlček

Setkání kronikářů

Obecní kroniky jsou podle Michala Sejka ze Státního okresního archivu Benešov jedinečným pramenem informací, který využívají celé generace. K jejich psaní se proto musí přistupovat věcně a zodpovědně a zaslouží si také patřičnou ochranu. Michal Sejk to řekl na setkání regionálních kronikářů, které pořádaly ve středu 4. dubna 2012 v Benešově svazek obcí CHOPOS, společnost Posázaví o.p.s., Městská knihovna Benešov a Státní okresní archiv Benešov. Akce se zúčastnilo 31 lidí, kteří zaznamenávají život v obcích a městech regionu Posázaví.

„Zajímá mě především obsah kronik, tedy do jaké míry splňují nějaká pravidla, nakolik jsou věrným zrcadlem své doby. Pokud si někdo přes kroniku vyřizuje své osobní účty, nebo naopak se tam bojí napsat něco ostřejšího, pak kronika nemá takovou úroveň. I když je třeba nádherně kaligraficky vybavena a je doplněna a přílohami, pořád to neznamená, že je kvalitní,“ řekl Michal Sejk.

Obce jsou podle něj povinny vést kroniky od roku 1920, v praxi se to ale téměř nedodržovalo. Upravil to až nový zákon z roku 2006. „Kroniky spíše беру do archivu, protože si myslím, že si ochranu zaslouží. Máme velice tristní zkušenosti s tím, v jakém stavu se kroniky dochovaly, jak se ztrácejí nebo jak se s nimi na některých obcích zachází,“ dodal Michal Sejk.

Bedřich Švejda začal psát kroniku obce Řimovice v roce 1999. „Požádala mě o to tehdejší starostka. Ne-

měl jsem ale na co navázat, obecní ani hasičská kronika se v obci nedochovaly. Nevěděl jsem, kolik práce mi psaní zabere, ale už jsem si vytvořil systém. Počasí zapisuju denně, hlouběji se věnuji důležitým událostem. Někdy mám na psaní málo času nebo mi chybí nálada, na zápisu to ale nesmí být znát. Kroniku píšu při zaměstnání, jsem svobodný, tak se tomu můžu věnovat,“ řekl Bedřich Švejda.

Pro Martu Zajíčkovou se psaní kroniky obce Hvězdonic stalo velkým koníčkem před dvěma roky. Psaní převzala po kolegovi, který život v obci dokumentoval skoro 50 let a laťku prý nasadil velice vysoko. „Dobře se zhostil popisu politického charakteru daného období, moc ale nezaznamenával obyčejný život lidí. Snažím se to napravit, píšu třeba i o tom, proč a kdy se drží posvícení. Doplnuji informace tak, aby se nezapomnělo na naše zvyky, na to, kam lidi chodili do školy, jak se u nás žilo. A přidávám do kroniky fotografie, protože fotodokumentace se v ní nevedla. Prosím staré lidi, aby mi věnovali nebo půjčili staré fotky, nechám je zpracovat a dodám je do kroniky. Moc mě to baví, mám v kuchyni připravený diář a cokoli je potřeba, si do něj zapíšu a potom to zaznamenám do kroniky,“ uvedla Marta Zajíčková. Nedávno dokázala pátráním v kronikách po 608 letech najít potomka zbořených hradů a zámků v okolí Hvězdonic. „Byl to obrovský adrenalin a při-

znám se, že jsem myslela, že to nerozdýchám,“ poznamenala s úsměvem Marta Zajíčková.

Setkání kronikářů mělo velký úspěch. Účastníci se shodli na tom, že budou podobné akce opakovat.

Jaroslava Tůmová

Nad kronikou Řimovic

Kronikáři prohlíží práci kolegů

Značka „KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®“

Od roku 2012 začíná na území MAS Posázaví fungovat značení regionálních výrobků a služeb pod názvem „Kraji blanických rytířů – regionální produkt“. Udělování značky koordinuje Český svaz ochránců přírody Vlašim v rámci Asociace regionálních značek a ve spolupráci s Posázavím o.p.s. Značka má již prvních 13 certifikovaných výrobků.

Co je to regionální značení?

Regionální značení výrobků nebo služeb je určeno zejména turistům, kterým dovoluje objevovat region a užívat si jeho atmosféru novým netradičním způsobem, a místním obyvatelům, kteří mohou nákupem značených výrobků podporovat „své“ místní výrobce. Výrobci a poskytovatelé služeb získají díky značce různé

výhody, zejména jednotnou propagaci své produkce, nové kontakty a možnost nových forem spolupráce. Celkem 18 regionů značících své produkty sdružuje Asociace regionálních značek, o.s. (ARZ).

První produkty se značkou

KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®

Certifikační komise složená ze zástupců výrobců, poskytovatelů služeb, neziskových organizací a veřejné správy doposud udělila značku prvním třinácti produktům:

Patchwork, originální textilní dekorace, bytové doplňky a hračky – Dagmar Hulmáková z Vlašimi

Šternberské koláče – Jan Filip ze Šternberka

Mléčné výrobky z farmy Bio Vavřinec – Bio Vavřinec, s.r.o. z Okrouhlic

Mlýnářské výrobky z farmy Bio Vavřinec – Bio Vavřinec, s.r.o. z Okrouhlic

Zahradní substrát – EKOSO Trhový Štěpánov, s.r.o.

Užitková keramika – Ivana Syslová z Chotýšan

Tradiční podblanické speciality – Podblanické maso – uzeniny, František Matoušek z Kondrace

Regionální literatura – Český svaz ochránců přírody Vlašim

Med – Včelí farma Samek z Řimovic

Med lesní medovicový – MVDr. Ludvík Bělohávek z Bystřice

Med a propolis – Ing. Milan Plaštiak z Louňovic pod Bláníkem

Med – Jan Lalouček z Měřetic

Med – Miroslav Dvořák ze Semtínku

Všechny žádosti byly posouzeny z hlediska délky tradice, podílu místních surovin, ruční či duševní práce, specifičnosti pro region a výjimečných vlastností produktu.

Jaké výhody regionální značka přináší?

Regionální značka pomáhá místním producentům v reklamě a propagaci, v odbytu jejich produktů a v neposlední řadě zvýšením prestiže výrobků v tuzemsku i v zahraničí prostřednictvím dobrého jména regionu. Propagace probíhá například formou článků, tiskových zpráv, letáků, katalogů výrobků, sezónních novin či společných stánků pro trhy a prodejních míst v regionu. Značka zároveň posiluje sounáležitost místního obyvatelstva s regionem, podněcuje zapojení obyvatel do dění v regionu a zprostředkovává kontakty mezi výrobci a dalšími lokálními aktéry.

Jak je možno značku získat?

O značku mohou požádat výrobci a poskytovatelé stravovacích a ubytovacích služeb z území Místní akční skupiny Posázaví. Více informací získají zájemci na internetových stránkách www.csopvlasim.cz, www.posazavi.com nebo na telefonním čísle 777 800 461 (Kateřina Červenková)

Řekli o značce „KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®“

Kateřina Červenková, ČSOP Vlašim, koordinátorka značky:

„Kraj mezi Bláníkem a Sázavou je plný šikovných lidí, kteří dobře, s láskou a zručností dělají své řemeslo. Je to vedle kulturních a přírodních zajímavostí další věc, kterou se náš kraj může pyšnit. V době, kdy výrobky cestují z jednoho kontinentu na druhý, považujeme za důležité vyzdvihnout produkty, které pocházejí z našeho kraje. Podpora regionálních produktů a služeb je dobrá pro lidi, i pro životní prostředí.“

Roman Farion, EKOSO Trhový Štěpánov, s.r.o., žadatel:

Od značky „KRAJ BLANICKÝCH RYTÍŘŮ regionální produkt®“ si slibuji především lepší propagaci našeho výrobku. Náš zahradní substrát vyrábíme v naší kompostárně zpracováním biologicky rozložitelného odpadu z okolních obcí i domácností. Většina prodáváných zahradních substrátů obsahuje rašelinu dovezenou z velké vzdálenosti. Její těžbou i dopravou se zbytečně zatěžuje životní prostředí. Přitom můžeme půdě vrátit úrodnost tím, co máme blízko – kompostem.

Miloš Zapletal, Farma Blaník, s.r.o., člen certifikační komise:

Je to už dlouho, co jsem byl v nějaké komisi, ale tato mi vážně zachutnala. Hostům na naší farmě se snažíme nabízet místní produkty, proto bylo pro mě setkání s žadateli o značku významné i pro navázání budoucí spolupráce.

Lenka Suchanová, Čerčany, spotřebitelka:

Vždycky se snažím kupovat hlavně to, co je místní. Je pro mě rozdíl, jestli si koupím kus sýra nebo třeba vejce od anonymního často i zahraničního dodavatele v supermarketu a nebo od známého farmáře z vedlejší vesnice. A pokud cestuji, jako turistka chci ochutnat místní speciality a odvézt si na památku výrobek od místních lidí. Regionálnímu značení tudíž fandím a jsem ráda, že teď funguje i u nás.

Mgr. Kateřina Červenková

Úspěchy žáků Základní školy v soutěžích

V letošním školním roce zaznamenali žáci štěpánovské školy několik výrazných úspěchů v předmětových soutěžích. Hned první okresní kolo Dějepisné olympiády znamenalo velký úspěch. Barbora Tomaidesová z 9. třídy v něm totiž suverénně vyhrála. Za ní se na 2. místě umístila Jana Rumlerová z 8. třídy a její spolužák Petr Dušek obsadil 5. místo. Soutěž se konala začátkem února na Gymnáziu Benešov. První dvě jmenované dívky zároveň postoupily do krajského kola, které proběhlo na jedné z kladenských základních škol v dubnu. I v něm si počínala B. Tomaidesová výborně a obsadila 4. místo. A nejen to. Vysoký bodový zisk jí také zaručil postup do národního kola. J. Rumlerová se krajského kola v Kladně nemohla pro nemoc zúčastnit. Celostátní kolo se uskutečnilo až po uzávěrce červnového čísla Štěpánovského zpravodaje. O výsledku Báry vás budeme informovat v srpnovém čísle v článku věnovaném výhradně letošnímu ročníku Dějepisné olympiády.

Barbora Tomaidesová pokračovala ve vítězném tažení i v okresním kole Chemické olympiády, kde opět našla přemožitele. Také v této soutěži měla naše škola na pomyslných stupních vítězů dva zástupce. Jitka Vávrová z 9. třídy obsadila bronzovou příčku. S náročnými úkoly se statečně popasovala i další žákyně této třídy Eliška Štefanicová. Toto kolo pořádalo v březnu benešovské Gymnázium. Vítězná Bára pak reprezentovala naši školu a okres Benešov v kole krajském, které se konalo v dubnu v Praze na Univerzitě Karlově. Zde byla klasifikována na 19. místě.

Bára byla úspěšná i v březnovém okresním kole Olympiády v českém jazyce, kde získala diplom za 3. místo, znamenající již třetí účast v krajském kole. Je obdivuhodné, že tato žákyně zvládá náročné úkoly v několika předmětech! Můžeme jenom litovat, že se soutěže v rodném jazyce mohla z naší školy zúčastnit pouze Bára, protože loňská vítězka okresního kola a Bářina spolužačka Jitka Vávrová skončila ve školním kole těsně

druhá. Krajského kola se Bára Tomaidesová bohužel nemohla zúčastnit.

J. Vávrová si spravila chuť v Konverzační soutěži z anglického jazyka. V jejím okresním kole obsadila pěkné 6. místo a potvrdila výborné znalosti v tomto dnes tak důležitém jazyce. Soutěž uspořádala v únoru Střední odborná škola v Benešově.

Žáci z Trhového Štěpánova se letos také zapojili do sportovních soutěží. Dívky ze 7. – 9. třídy se na jaře nejdříve zúčastnily volejbalového turnaje „Memoriál Františka Šusty“ ve Zruči nad Sázavou a poté bojovaly, seč jim síly stačily, v okresním kole odbíjené starších dívek ve Vlašimi. Chlapci z 2. – 5. třídy se zase zapojili do oblastního kola fotbalového turnaje McDonald's Cup, které se konalo v dubnu ve Vlašimi.

Zvláštní kapitolou je soutěž „Vandr 2011“, kterou vyhlásila jako soukromou akci Střední škola cestovního ruchu v Benešově. Jedná se o soutěž ve znalostech historie a současnosti našeho regionu a účastní se jí trojčlenné týmy žáků 9. tříd z benešovského okresu. Náš tým ve složení Dagmar Charvátová, Eliška Štefanicová a Barbora Tomaidesová obsadil konečné 2. místo, za které získala děvčata velice hodnotné ceny. Další informace nejen o těchto vědomostních a sportovních soutěžích najdete na webových stránkách školy www.zstrhovystepanov.cz.

Jmenovaní žáci si zaslouží náš obdiv za předvedené výkony a jim odpovídající výsledky. Zároveň bychom chtěli poděkovat touto cestou všem dětem, které se zapojily do školních kol různých soutěží a olympiád. Je však na místě, abychom zdůraznili výsledky Báry Tomaidesové, které se zapíší výrazným písmem do školní kroniky.

Mgr. Martin Vrbický

Soutické ženy slavily

Jako každým rokem tak i letos se sešly ženy ze Soutic, Kalné a Černýše, aby oslavily svůj svátek - Den matek. V bývalé škole pro ně připraven zábavný program i bohaté pohoštění. A tak není divu, že maminek, budoucích maminek, babiček i prababiček přišlo dost.

Starostka obce Alena Exnerová všechny přivítala, popřála jim k svátku a představila účinkující. Nejprve vystoupily děti z Mateřské školy v Hulicích se svou besídkou. Tančily, zpívaly, recitovaly básničky a zahrály pohádku O neposlušných kůzlátkách. Sklidily bouřlivý potlesk a za svůj výkon dostaly malé dárečky. Potom předvedly své umění dívky z taneční skupiny Keltská růže ze Zruče nad Sázavou. Také ony měly úspěch.

Pak už přišli na řadu hudebníci, zpívání s kytarou, zábava, povídání a hodování. Domů spěchal málokdo.

*Zleva Eliška Štefanicová, Barbora Tomaidesová,
Dagmar Charvátová*

Při odchodu dostala každá žena kytičku a kalendář historických pohlednic Benešovsko 2013.

Oslavu Dne matek tradičně pořádal Obecní úřad Soutice s přispěním SDH Soutice. O občerstvení se starala paní Irena Kozáková s rodinou. Pro radost ženám hráli bratři Horáčkovi a pan Bezouška s přáteli. Besídku s dětmi nacvičila paní ředitelka Marcela Černá a paní učitelka Štěpánka Bézová. Taneční skupinu Keltská růže vedla paní Alena Zemanová. Všem patří náš dík.

Dana Vlasáková

Soutické ženy u stolu

Děti z MŠ v Hulicích

Přehlídka šatů

Velikonoce v Souticích

Na Bílou sobotu připravilo muzeum v Souticích pro děti a pro všechny, kteří mají chuť něco vyrábět, Velikonoční tvoření.

Na šikovné ruce čekala vařená i polystyrenová vajíčka, stužky, flitry, barvičky, přírodniny, lepidlo, barevné papíry a perníčky na ozdobení. Jelikož dětská fantazie nezná mezí, začalo se muzeum brzy plnit výrobky těch nejmenších.

Ani rodiče dlouho nevydrželi a za chvíli už sami vázali mašličky a nalepovali třpytky.

Kdo si chtěl od vyrábění odpočinout, mohl si dát kávu nebo čaj a okusit velikonočního beránka a vaječné chuťovky. V muzeu zároveň probíhala Velikonoční výstava, kterou připravila paní Bára Jandějsková. Výstava přibližovala lidové zvyky a křesťanské tradice od Popelčiny středy přes dobu postní až k Velikonocům. Pomlázku připomínala sbírka kraslic. Celou výstavu provázely obrázky s velikonoční tematikou, které děti namalovaly vloni.

Návštěvníci muzea měli možnost se pobavit, poučit a příjemně strávit sobotní odpoledne. Domů si každý, kromě svých vlastních výrobků, odnášel čokoládového zajíčka.

Dana Vlasáková

Mladí umělci při práci

Už je hotovo!

Očista Sázavy a oprava kapličky

Letos se Kalňáci domluvili se Sázavou na úklid o týden později. Prozradila, jak ráda by pozbyla naplavených civilizačních výdobytků v meandrech mezi Chabeřickým mlýnem a „touní“ pod Černýší.

Nakupené ledové kry v únoru zvedly říční hladinu a do kořenů a vrbových větví zůstaly zapleteny metry naplavených igelitových fólií a jiných technologických plodů. Obzvláště levý břeh byl na zmíněné artefakty více než bohatý. Jejich likvidační skupina se však se svěřeným úsekem vypořádala hravě i přes početní oslabení, důkazem čehož je 6 velkých pytlů sesbíraného nepořádku. Svačinkové buřty opečené na břehu Sázavy pak chutnaly přímo očistně.

Ptáte se, proč byla výkonná jednotka u řeky oslabena? Druhá část Kalňáků totiž zahajovala práci na renovaci kalnické kapličky. Před časem se dala dohromady skupina mladých potomků kalmuckých rodin. Dozvěděli se totiž o tomto vypsáném grantu od společnosti O2 s názvem Think Big, který dává mladým lidem motivaci a podporu, aby změnili věci a život kolem sebe k lepšímu. Tato parta mladých podala žádost o příspěvek na opravu kalnické kapličky a uspěla. S mladými na opravě pracují členové sdružení Kalňáci.

Kalňáky zastihnete při nečinnosti jen sporadicky. Pokud ano, je to opravdu jen zdání, jistojistě jsou spíš ve stádiu přípravy na akci další.

Olga Bílková

U kapličky v Kalné

Setkání Kalňáků

Hasiči v kostele

Slavnostní mši svatou slaví každoročně hasiči v Trhovém Štěpánově na svátek sv. Floriána v místním kostele. Letošní bohoslužbu 6. 5. 2012 sloužil P. Marek Martiška,

Hasiči s P. Martiškou v kostele sv. Bartoloměje

Svěcení sošky sv. Floriána

MIC. Při této příležitosti požehnal sošku sv. Floriána, kterou hasičům věnoval bývalý štěpánovský farář P. Bořivoj Bělík. Soška je umístěna v kostele sv. Bartoloměje a bude příležitostně vystavována zejména při hasičských slavnostech.

Josef Korn, starosta SDH

Druhé setkání mladých hasičů v Čechticích

Řada dětí navštěvuje celý školní rok hasičský kroužek. Cílem celoroční práce je příprava na okresní kolo celostátní soutěže „Plamen.“ Tato soutěž se skládá ze dvou částí. První, podzimní část je zaměřena na dovednosti v požární všestrannosti. Je to střelba ze vzduchovky, zdravotvěda, vázání uzlů a znalosti z topografie. Druhá, jarní část je odborně zaměřená. Soutěžíme v těchto disciplínách: požární útok s vodou, požární útok CTIF, štafeta požárních dvojic, štafeta CTIF a štafeta 4 x 60 metrů.

Všechny výsledky z obou kol se sčítají. K tomu se započítává celoroční činnost. Skutečně máme celý rok co dělat. Všechno vyvrcholilo 5. a 6. května 2012 v Čechticích.

Útok

Strojník Iveta Veselá

Přesná trefa

čích. Náš sbor reprezentovalo 10 dětí ve starší a 10 dětí v mladší kategorii. Počasí nám přálo a zabezpečení celé soutěže bylo velice dobré.

Po dvoudenním maratónu jsme se dověděli výsledky. Starší družstvo se umístilo na 6. místě z celkového počtu 18 družstev. Mladší družstvo obsadilo 8. místo z celkových 14 družstev.

Unavení, ale šťastní z výsledků, jsme se zastavili na zmrzlinové odměně.

Velké poděkování za vzornou reprezentaci našeho sboru patří těmto mladým hasičům:

Starší družstvo: Kateřina Čermáková, Olga Štollová, Martina Kudynová, Marie Třešňáková, Iveta Veselá, Monika Nováková, Jakub Košata, David Kopecký, Štěpán Neděla a Vojta Jeřábek.

Mladší družstvo: Nikola Kopecká, Andrea Čermáková, Leona Brožová, Matěj Rulf, Tereza Jeřábková, Jiří Šindelář, Šimon Neděla, Matěj Třešňák, Jakub Kučera a Filip Halama.

Nakonec děkuji všem rodičům, kteří nás do Čechtic přijeli podpořit.

Mladí hasiči s vedením SDH

Jak si počínají mladí hasiči

Malá maturita

25. dubna 2012 byl krásný, slunný den, ale v hasičské zbrojnici v Trhovém Štěpánově moc veselo nebylo. Sedm dětí z hasičského kroužku skládalo zkoušky z odznaků odborností. Před komisí, paní Ježkovou a paní Šebkovou, musely děti absolvovat písemnou, ústní a praktickou část.

Okolo 19. hodiny jsme se všichni začali radovat. Kateřina Čermáková, Monika Nováková, Martina Kudynová, Olga Štollová, Vojta Jeřábek, Iveta Veselá a Marie Třešňáková „malou maturitu“ úspěšně složili. Všichni získali odznak odbornosti „Kronikář.“

Všem zúčastněným děkuji za jejich vzorný přístup k přípravě zkoušky.

Okrsková soutěž hasičů v požárním sportu

V sobotu 12. května 2012 proběhla na hřišti u hřbitova v Trhovém Štěpánově okrsková soutěž v požárním sportu. Počasí soutěži moc neprálo, ale i přesto se dostavilo 8 družstev z okolí. Přijelo i jedno družstvo žen ze Sedmpán.

Sbory dobrovolných hasičů z okolí ukázaly svou šikovnost. Někomu přálo štěstí více, jiným méně.

Nakonec se na prvním místě umístil SDH Sedmpány, na 2. místě SDH Javorník a na třetím SDH Kuňovice. Štěpánovští hasiči se umístili na pátém místě.

Všem děkujeme za pěkné odpoledne a blahopřejeme!

Jaroslava Krásová

V zápalu boje

Vítězné ženy ze Sedmpán

Voda stříká!!!

Poděkování

O víkendu 5. a 6. května 2012 se dvě družstva mladých hasičů zúčastnila druhého kola soutěže Plamen v Čechticích. První kolo absolvovali v říjnu loňského roku.

Naši hasiči byli ve svých kategoriích jedni z nejmladších. I přesto se umístili na krásných místech. Mladší na osmém a starší na šestém místě. Zasluhu na tom mají nejen děti, ale i dospělí, kteří je celou dobu vedli a učili.

Poděkování patří Milanu Bouškovi, Jarce Krásové, Jardovi Lhotkovi a Fandovi Bouškovi. A to nejen za to, že jim předávají svoje vědomosti a znalosti. Ale i za to, že jim ukazují, že soutěž není jen o vítězství. Učí děti, že mají držet spolu a pomáhat si. Být prostě ten správný tým. Takže bychom jim chtěli popřát hodně štěstí do dalších soutěží, hodně trpělivosti s dětmi a říct ještě jednou DĚKUJEME!

Za rodiče Šárka Třešňáková a Monika Nováková

*František Boušek, Jaroslava Krásová, Monika Nováková,
Milan Boušek, Jaroslav Lhotka*

Milan Boušek a Jaroslava Krásová

Stavění máje a pálení čarodějnic

Jedna z mála tradic, která je v městě Trhovém Štěpánově živá, je setkání občanů na náměstí. Koná se každoročně 30. dubna 2012. Je to při stavění máje a pálení čarodějnic.

Proč stavíme máje? Většinou dostaneme odpověď, že je to prastarý zvyk. Jen málokdo dnes ví, že mládenec své milé postavil před domem, kde bydlela, krásně urostlou vysokou rozvíjející se břízu, opentlenou barevnými papírovými pásky.

V některé obci postavili společnou máji na návsi. Dělo se tak podle určitých pravidel a slavnostním způsobem. Býval to průvod hlavními vesnickými cestami, někde i s hudbou, většinou ale jen s krásnými národními písněmi. Lidé se postupně zařazovali do průvodu, který skončil na návsi, kde se na závěr slavnosti máj vztyčila.

Tak začínal na vesnici nejkrásnější měsíc roku, máj - lásky čas. Ne vždy posloužila za máj bříza. Mohl to být i smrk, jehož kmen se oloupal, aby svítil svojí čistotou. Někde to bývala dokonce jedle. Však o jedle v minulých dobách nebývala nikdy nouze.

Stavění májů má symbolický význam. Svůj původ má ještě ve starých pohanských dobách. V pozadí je boj zimy s Vesnou, smrtí se životem. Morana byla poražena, jaro zvítězilo, ujímá se cele vlády, ne pouze kalendářně. V máji vše kvete, raší, kypí životem. To je ten zemský ráj na pohled, jak zpíváme v naší národní hymně.

Pálení čarodějnic je starý keltský svátek, který se i přes veškeré úsilí církve a později i komunistického režimu nepodařilo vymýtit. Tak mu byly alespoň neúspěšně přiřazeny Mírové ohně, i když původní svátek s upevňováním míru neměl nic společného.

Byl oslavou plodnosti a jara, obřadem, který měl zajistit po celý rok blahobyt. Byl to konec času strádání, dobytek se začal vyhánět na pastvy a očistný oheň spaloval všechny temné síly a zaháněl je to uzavřených koutů.

Ještě naposledy se mohla vzedmout vlna temnoty a zla, než byla po zbytek roku uvězněna. Proto je také

tato noc oslavou čarodějnic, které se slétaly na sabat a každý, kdo jim zkřížil cestu, si nebyl jistý svým životem.

V současnosti je to spíše příležitost setkat se se sousedy nebo s přáteli, a sledovat, jak odvážní mladí muži za dohledu starších vztyčují několik metrů vysoký oloupaný smrkový kmen, na jehož vrcholu je fáborny opentlená břízka. Pálení čarodějnic je spíše zapálení vatry spojené s opékáním vuřtů. Význam obou zvyků se už vytratil, ale setkání se uskutečňuje každý rok.

Letos podal vynikající výkon Antonín Kadleček, který svižně, ale s rozvahou vyšplhal do velké výšky, aby uvolnil provazy, jejichž pomocí byla májka vztyčena. Přítomní jeho výkon odměnili potleskem. K poslechu hrála hudba Triton Oldřicha Hrubanta. Později večer byl zapálen ohněm a byl rovněž odpálen ohňostroj. Počasí bylo příznivé, přes den bylo jasno až oblačno a odpolední teplota se vyšplhala na hodnotu +24 °C.

Internet a r V

Antonín Kadleček hbitě vyšplhal nahoru

Policisté v Mateřské škole

Naší Mateřskou školu navštívili policisté z Dálničního oddělení z Bernartic, prap. Lukáš Bernášek a prap. Martin Lhota. Přivezli s sebou plno zajímavých věcí, které našim dětem předvedli.

Stavění máje - to byla fuška!!!

Děti si mohly potěžkat i vyzkoušet neprůstřelnou vestu, a dokonce si vystřelit z pistole. Některé děti se ocitly i v policejních poutech. Velmi zajímavá byla také prezentace různých světelných označení, které zajišťují bezpečnost na dálnicích. Vyzkoušely si i provedení dechové zkoušky na alkohol, ovšem zatím nedokázaly do přístroje dostatečně silně fouknout.

Policisté pak pokládali dětem řadu otázek, a za jejich správné odpovědi je odměnili dárečky. Pro kluky, a možná i děvčata, však byla největším zážitkem dne možnost usednout do nového policejního vozu VW Passat. Tím se nemůže hned tak někdo pochlubit.

Jitka Tomaidesová

Letošní první vyšlápnutí

Stejně jako v předchozích letech zahájili sokolové z Trhového Štěpánova cyklistickou sezónu začátkem května. Tentokrát se jelo 8.5. 2012 na Valchu u Borovnice. Počasí se kupodivu vydařilo (to nebývá zvykem), a tak kopce vypadaly kratší a menší, vesničky se zdály být blíž u sebe a ve veselé náladě cesta ubíhala, takže brzy se dorazilo do cíle.

Po malém občerstvení všech jedenáct účastníků výletu vyrazilo zpět, cestou obdivovali krásy naší vrchoviny a než se kdo nadál, sjíždělo se ke Štěpánovu. Prvních třicet jarních kilometrů jsme skromně oslavili a občerstvili se v hotelu Rabbit a všichni se těší na další cyklovýlet. Budeme rádi, když se k nám přidá víc příznivců.

Ing. Alena Vilímovská

Zastavení u Valchy

Nová prodejna drogerie

Od 21.8.2011 byla uzavřena prodejna drogerie Teta ve Vlašimské ulici č.p.63. Následně byla tato prodejna s konečnou platností zrušena.

Drogistické zboží bylo možno dosud nakoupit v Národním středisku Vladimíry Červové na Náměstí

č.p. 323. Sortiment tohoto zboží byl však vzhledem k prostorovým možnostem značně omezen.

Ukončením činnosti prodejny textilu, květin a dalšího zboží na Náměstí č.p. 17 v únoru 2012, se naskytla možnost rekonstruovat dosavadní prostory na novou prodejnu, která nese název DROGERIE Teta. Nová prodejna, která je prakticky pobočkou Národního střediska, byla po náročné rekonstrukci otevřena v pátek 25. května 2012 v 9 hodin.

Občanům našeho města i okolních obcí se otevřela možnost nakoupit ve velmi rozšířeném sortimentu nejen drogistické zboží, ale rovněž parfumerii a v dohledné době to bude i další zboží, například barvy a laky.

Prodejna září nejen novotou, ale je vhodně a účelně uspořádána. Prodejní doba je stejná jako v Národním středisku a to od pondělí do čtvrtka 8,00 – 16,30 hodin, v pátek od 8,00 do 17,00 hodin a v sobotu od 7,30 do 11,00 hodin. Výhodou je nepatrná vzdálenost obou prodejen, které provozuje, jak známo, paní Vladimíra Červová.

J.V.

Drogerie Teta

Příhoda z jedné cesty za obchodem

Tahle příhoda se odehrála ještě za první republiky. Místní obchodník a výrobce hospodářských strojů pan Josef T. se jednoho krásného dne vypravil na obchodní cestu. To víte, obchody se musely shánět, domů samo nic nepřišlo. Byl pěkný letní den, zánovní Praga Alfa spokojeně vrčela a cesta krásnou letní přírodou spokojeně ubíhala. Bylo kolem poledního, když projížděl Zbraslavicemi. Žaludek se hlásil o své a tak zastavil u první hospody, aby si dal něco dobrého k snědku. Vešel do lokálu, pozdravil přítomné hosty a skromně usedl k rohovému stolu a objednal si polévku, vepřovou pečení s knedlíkem a samozřejmě i pivo. Tehdy se to ještě smělo a pití alkoholu za volantem byla tehdy dokonce polehčující okolnost.

Jó, to byly tehdy zlaté časy. Automobilový provoz téměř žádný, a řidiči ti byli na sebe hodní, kolegiální a zdaleka se zdravili. Když jste měli poruchu, nebo píchli pneumatiku, nestalo se, aby někdo nezastavil a nezeptal se zda něco nepotřebujete. Tehdy byli řidiči opravdu kavalíři silnic.

Ale vraťme se zpátky do té hospody ve Zbraslavicích. Uprostřed lokálu byl dlouhý stůl a u něho seděla již notně rozjařená společnost místních štamgastů, kteří si vyprávěli veselé příhody a přitom popíjeli dobré pivečko prokládané rumem, či jinými štamprlaty, zkrátka dobře se bavili. Jeden člen téhle společnosti se znenadání obrátil na našeho známého slovy. Člověče, neseď tam tak smutně, pojď si sednout vedle nás, my se tady dobře bavíme a pojď nám taky něco povědět.

Odmítnout tohle pozvání, to se prostě nedalo a tak si náš cestující přisedl k tomu velkému stolu a hned začala konverzace. Odkud seš kamaráde, ptal se ten nejhovornější. Já jsem od Vlašimi, ale tam to asi neznáš. Ale jak bych to neznal, tam já znám dost lidí. No, víš já nejsem přímo z Vlašimi, já jsem z Trhového Štěpánova a tam ty asi nikoho neznáš. A jakpak by ne, tam já znám nějakého T. a to je ti takovej vůl, že si to nedovedeš představit. A rozjařený štamgast k překvapení našeho známého vyslovil zcela zřetelně jeho jméno. No to bylo opravdu velké překvapení.

No, víš já toho člověka taky znám, ale že by to byl takovej vůl, to bych nikdy neřek. Počkej chvíli, já ti to dopovím celý. Já mám motocykl sedmsetpadesátku dvouválcového Indiána se sajdkárou (s postranním vozíkem). Vono se mi to, člověče, nák porouchalo a né a né to uvézt do chodu. Tak jsem to v Uhlířských Janovicích dal do dílny, ale tam si s tím taky neporadili. Představ si, já jsem tu krávu tlačil z těch Janovic až do Kácova. Dovedeš si představit, jak jsem byl zničený a na .....? V Kácově u hospody proti mně jede auto, zastaví, vystoupí z něj svátečně oblečený chlap a ptá se mně. Nepotřebuješ něco? Jak bych nepotřeboval, vždyť vidíš, že to tlačím a jsem už celej zničený. A von člověče povídá. Počkej, já se ti na to podívám, máš nějaký nářadí? Jo, něco tady mám. Ten chlap vyšrouboval svíčky, vyčistil je, seřídil

kontakty a zašrouboval. Pak povídá, von někdo něco dělal s rozvodama, že jo? Jo, to dělali v tý dílně v Janovicích. Ten chlap vzal šroubovák, sundal to víko, vyndal ty zubatý kolečka a naskládal je tam zpátky, zandal víko a povídá. Šlápni na to! Moc jsem tomu nevěřil, ale šlápl jsem na to, a vono to člověče chytlo na první našlápnutí.

Já bych bejval v tý chvíli skákal dva metry vysoko, jak jsem byl šťastnej. No jo, ale zatím jsi mi neřek proč je ten dotyčnej takovej vůl? No počkej, ještě jsem nedomluvil. Já se ho zeptal co jsem dlužen a von řek nic. Já bych mu bejval dal všechny peníze co jsem měl, no nebyl to vůl?

Když se náš známý konečně dozvěděl proč je vůl a celou příhodu si připomněl a poznal i majitele toho stroje, pravil.

Tak kamaráde, abys věděl, to jsem byl tehdy já, co ti v Kácově u tý Duškových hospody spravoval ten motocykl, toho tvýho Indiána.

Nedovedete si představit tu salvu smíchu a ten řev, který ty poslouchající lidi ztropili. Na hlavního aktéra přišly málem mdloby a začal se horempádem omlouvat. Tak to mi kamaráde odpusť, já to tak nemyslel, hospodo, přines co tam máš nejlepšího, máme tu vzácného hosta. A tahle náhlá proměna z vola na vzácného hosta byla docela příjemná. A zdržení to bylo veliké a převeliké, a obchodní jednání se v ten den už nekonaly. Jó, tehdy alkohol za volantem, to byla polehčující okolnost, ještě že tak. A pak, že náhoda není vůl?

Josef Tomaides (1934 – 2009)

Autor, dlouholetý starosta a místostarosta našeho města, byl vynikající vypravěč různých příhod, které prožil nebo o nich slyšel. Jeden z nich otiskujeme v tomto čísle. Další zařadíme podle možnosti.

Pozvánka na výstavy v zámku Vlašim

1. 5. – 22. 7. výstava **Páter Vlasák a kulturní spolky**
Výstava připomíná 200. výročí narození A. N. Vlasáka a vlašimské kulturní spolky do roku 1918.

1. 6 – 29. 7. výstava, přednáškový sál **Místa utrpení, smrti a hrdinství**

Výstava seznamuje se vznikem koncentračních táborů v Německu bezprostředně po uchopení moci Adolfem Hitlerem. Ukazuje, kdo tábory připravoval, z jaké zvrácené ideologie vycházel: ideologie postavené na nenávisti, potlačování lidských práv, nemilosrdného potlačování sebemenšího projevu nesouhlasu, antisemitismu, xenofobie. Seznamuje s osudy vězňů z českých zemí po roce 1939, jednotlivců i celých etnických skupin, pronásledovaných a vězněných pro své politické smýšlení, náboženské přesvědčení, barvu pleti či „rasový“ původ. Používá k tomu fotografie, fotokopie dokumentů, vysvětlující průvodní text.

Citáty spisovatele Karla Čapka (1890 – 1938)

- Ano, mnoho se změnilo, ale lidé zůstali stejní; jenomže teď víme líp, kdo je kdo. Kdo je slušný, byl slušný vždycky; kdo byl věrný, byl věrný i teď. Kdo se točí s větrem, točil se s větrem i dřív. Kdo myslí, že teď přišla jeho chvíle, myslí vždycky jenom na sebe. Nikdo se nestává přeběhlíkem, kdo jím nebyl vždycky. Kdo mění víru, neměl žádnou. Člověka nepředěláš, jenom se Ti vybarví.
- Budiž poznamenáno, že každý děj je nevyhnutelně fantastický. Neboť každý děj vzniká nárazem fantazie na skutečnost, je jejím důsledkem. Jsou lidé, kteří nedovedou vyslovit slovo „fantazie“ než s přidechem politování. Nuže, tito lidé to mohou přivést do páte nebo i do čtvrté hodnostní třídy, ale nepřivedou to ani k jednomu jedinému dobrodružství.
- Celý náš život se utváří mezi tím, co chceme a co musíme.
- Člověk se nikdy nezbaví toho, o čem mlčí.
- Člověk se víc stydí za svou pitomost než za své hříchy.
- Děsím se davu, je nejkrutější a nejhlupejší ze všech přírodních živlů.
- Fantazie, to není představovat si, čím by věci mohly být, ale udělat to z nich.
- Humor je solí země. Kdo je jím dobře prosolený, vydrží dlouho čerstvý.
- Chtěl bych jednou v životě napsat knihu, která by byla tak dobrá a silná, že by upoutala i člověka stíženého zánětem okostice.
- I na spáleništi si někdo ohřívá svou polévku.
- Já to nedělám pro sebe, ale pro peníze.
- Jednou z největších civilizačních pohrom je učený hlupák.

Oznámení Základní školy a Sokola

Základní škola Trhový Štěpánov
ve spolupráci se Sokolem TŠ
pořádá

PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR pro děti od 6 do 15 let.

Termíny: 9.7 – 13.7. 2012 a 18.7. – 20.7.2012.

Nástup je ráno od 7.00 do 8.00 hodin před Základní školou, konec odpoledne v 15.00 až 16.00 hodin tamtéž.

Program:

tradiční i netradiční sportovní soutěže, naučné výlety do přírody, soutěže dovednosti, celodenní výlety.

Cena za 1 týden je 1 000 Kč.

Přihlášky přijímá Základní škola do 15. června 2012.

Co připravuje Spolkový dům

Od května do září se průběžně hraje soutěž v tenise jednotlivců a dvojic podle pravidel vyvěšených na informační tabuli hřiště. Souběžně probíhá i soutěž v nohejbale trojic. Vše bude vyhodnoceno v měsíci říjnu. Vítěze jednotlivých kategorií odměníme.

Dne 23. června se v muzeu a spolkovém domě uskuteční **módní přehlídka svatebních a společenských šatů**.

Při této příležitosti slavnostně otevřeme **stálou expozici obrazů akademického malíře Joži Tříšky a zahájíme výstavu bonsajů**. Módní přehlídka bude situována v zahradě spolkového domu za doprovodu živé hudby. Nebude zde chybět ani občerstvení. Po ukončení přehlídky zábavné odpoledne nekončí, můžete i nadále posedět při sklence vína a tančit za doprovodu hudby.

Poslední velkou sportovní událostí prázdnin na našem hřišti bude 18.srpna oblastní volejbalový turnaj smíšených družstev (4 muži + 2 ženy). Uzávěrka přihlášek je 10.srpna.

Věřím, že se společně na některé z těchto akcí setkáme. Přeji Vám co nejhezčí prožití letních měsíců, dětem prázdniny plné sluníčka a pohody.

Mgr. Stanislav Kužel, správce muzea, SD a MH

Pozvánka do Soutic

Sbor dobrovolných hasičů v Souticích
a Obecní úřad Soutice srdečně zvou na

Oslavu 120. výročí založení SDH Soutice

spojenou s oceněním zasloužilých členů a soutěží v netradičním požárním útoku.

Oslava se koná dne 16. 6. 2012 ve 13.00 hod.
na louce u řeky v Souticích - Na Kopečkách

Hasičský prapor bude slavnostně vyzvednut z kostela
v 11.00 hod. a přenesen na místo konání oslav.

Hraje country skupina Rodeo.
Bohaté občerstvení zajištěno.

Příležitost dělá zloděje

Ve středu 16. května 2012 v dopoledních hodinách v Trhovém Štěpánově využil neznámý pachatel příležitosti a z vozidla Škoda Fabia, zaparkovaného u brány hřbitova, odcizil kabelku s doklady a nákupní tašku s peněženkou. Poškozené tak vznikla škoda za téměř čtyři tisíce sedm set korun.

Policie ČR opětovně varuje: automobil není trezor a příležitost dělá zloděje. Nenechávejte své věci ve vozidlech. Cenné věci nevystavujte na viditelných místech, jako jsou sedadla a odkládací plochy vozu.

nrap. Diana Škvorová

Vydání prvního občanského průkazu v 15 letech

Povinností občana, který má trvalý pobyt na území České republiky a dosáhl věku 15 let, je mít občanský průkaz.

Pro splnění této povinnosti je nutné požádat o vydání občanského průkazu nejdříve v den dovršení 15 let věku tak, aby občanský průkaz byl vydán bez správního poplatku, a nejpozději do 30 dnů po dovršení 15 let věku, aby se občan nedopustil přestupku.

Upozorňujeme při této příležitosti, že **žádost nelze již podávat na Městském úřadě v Trhově Štěpánově, ale na Městském úřadě ve Vlašimi**. Není třeba předkládat osvědčení o státním občanství ani fotografii, tu zhotoví úřad při podání žádosti.

Pokud by byla žádost podána ve větším předstihu, občanský průkaz bude vyroben před dovršením 15 let a doba jeho platnosti bude pouze 5 let (občanům starším

15 let se vydává občanský průkaz s dobou platnosti 10 let). Občan by také musel zaplatit správní poplatek ve výši 50 Kč, protože by se jednalo o vydání občanského průkazu občanu mladšímu 15 let.

Z uvedeného vyplývá, že občan, který nebude mít v den dovršení 15 let občanský průkaz, se nedopouští přestupku a má ještě lhůtu 30 dnů na to, aby o vydání občanského průkazu požádal.

Plánujete letní dovolenou a nemáte platný cestovní pas?

Požádejte o vydání nového cestovního pasu a nenechávejte to na poslední chvíli. Vyhněte se tak zbytečným frontám na úřadech. O cestovní pas se žádá na Městském úřadě ve Vlašimi, kde zhotoví i fotografii.

Zkontrolujte si, dokdy platí Váš cestovní pas. Hodláte-li cestovat do států mimo Evropskou unii, zjistěte si u zastupitelského úřadu daného státu, jakou minimální dobu platnosti cestovního pasu vyžaduje.

Důležité!

Upozorňujeme, že dnem 26. června 2012 skončí možnost cestování dětí do 15 let zapsaných v cestovních dokladech rodičů do ciziny. Po tomto datu musí mít každý občan České republiky k vycestování do zahraničí vlastní cestovní doklad. K cestám do států Evropské unie lze kromě cestovního pasu použít rovněž občanský průkaz. Od 1. ledna 2012 lze požádat o vydání občanského průkazu také pro všechny děti mladší 15 let (již od jejich narození až do 15 let věku).

Odhalená distribuce pervitinu a marihuany

Několikaměsíčním šetřením se podařilo benešovským kriminalistům zabývajícím se drogovou problematikou odhalit na Benešovsku prostory sloužící pro výrobu metamfetaminu, známého též pod názvem pervitin, a pěstírnu konopí, zvaného též jako marihuana.

V průběhu měsíce dubna došlo v Benešově a jeho okolí k zadržení dvou osob pro podezření ze spáchání přečinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, a přečinu nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku.

Osmadvacetiletý muž z Benešovska byl zadržen ve svém bydlišti a jednadvacetiletý mladík z Olomoucka na území města Benešov. Policisté zjistili, že oba podezřelí si od loňského roku sami či za pomoci dalších osob, opatřují různé předměty a suroviny určené k nedovolené výrobě psychotropní látky metamfetaminu a následně tuto látku za jejich použití neoprávněně vyrábí. Část pervitinu použili pro svoji potřebu a část neoprávněně poskytli za úplatu, bezúplatně nebo jako protislužbu dalším osobám. Kriminalisté při domovní prohlídce v bydlišti podezřelého našli a následně zajistili nejen předměty užívané k nedovolené výrobě metamfetaminu, ale i pěstírnu konopí a sušinu konopí.

Podezřelí muži byli po zadržení a po provedených procesních úkonech převezeni do pražské policejní cely předběžného zadržení. Při výslechu se oba dva k trestné činnosti doznali. V současné době jsou vyšetřováni na svobodě. V případě odsouzení jim hrozí trest odnětí svobody až na pět let.

nprap. Diana Škvorová

Autoři fotografií

Archiv Jakoubkové Marie: Poděkování za projev účasti • *Archiv Kalňáci o.p.s.:* Očista Sázavy a oprava kapličky • *Archiv Mateřské školy:* Policisté v Mateřské škole • *Archiv Město Trhový Štěpánov:* Václav Zítek • *Archiv Moudrý Josef:* Václav Zítek z katalogu • *Autor nezjištěn:* Blanický rytíř 2011 • *Archiv Posázaví o.p.s.:* Setkání kronikářů • *Korn Josef:* Štěpánovský potok vyčistili hasiči a dobrovolníci – Okrsková soutěž hasičů v požárním sportu – Druhé setkání mladých hasičů v Čechticích – Stavění máje a pálení čarodějnic – Společenská kronika • *Novák Jaroslav:* Poděkování hasičům • *Svobodová Alena:* Soutické ženy slavily – Velikonoce v Souticích • *Ing. Vilímovská Alena:* Naše obce přispěly na Čistou řeku Sázavu 2012 – Letošní první vyšlápnutí • *Vlček Jaromír:* Titulní strana – Nová prodejna drogerie • *Vobecká Kateřina:* Zemědělská učňovská škola v Souticích • *Mgr. Vrbický Martin:* Úspěchy žáků Základní školy v soutěžích

Společenská kronika

Narodili se:

25.04. – Alex Ďurove, Trhový Štěpánov – matka Vendula Hronová, otec Erik Ďurove.

Životní jubilea:

02.06. – Marie Provazníková, Střechov – 50 let
04.06. – Marie Voická, Sedmpány – 70 let
07.06. – Danuše Vladyková, Trhový Štěpánov – 55 let
09.06. – Marie Bílková, Trhový Štěpánov – 70 let
09.06. – Antonín Hejný, Trhový Štěpánov – 65 let
13.06. – Antonín Vlasák, Dalkovice – 80 let

15.06. – Anna Starečková, Trhový Štěpánov – 88 let
17.06. – Květuše Vobecká, Trhový Štěpánov – 89 let
17.06. – Marie Polivková, Trhový Štěpánov – 80 let
18.06. – Marie Halamová, Trhový Štěpánov – 55 let
19.06. – Václav Vladyka, Trhový Štěpánov – 60 let
21.06. – Jarmila Musilová, Trhový Štěpánov – 70 let
23.06. – Věra Křížová, Trhový Štěpánov – 85 let
28.06. – Vratislav Měchura, Trhový Štěpánov – 60 let
28.06. – Libuše Brožová, Trhový Štěpánov – 55 let
05.07. – Jindřiška Děkanovská, Trhový Štěpánov – 85 let
11.07. – Miloslav Mareš, Trhový Štěpánov – 50 let
16.07. – Ludmila Šindelářová, Trhový Štěpánov – 87 let
18.07. – Marie Vlasáková, Dalkovice 55 – 75 let
26.07. – Marta Mücková, Dubějovice – 55 let

Navždy odešli:

03.05. – Marie Hrabětová, Dalkovice – ve věku 83 let
16.05. – Josef Matějí, Trhový Štěpánov – ve věku 83 let
31.05. – Josef Nerad, Dubějovice – ve věku 84 let

Poděkování za projev účasti

Děkujeme touto cestou všem přátelům a známým, kteří se v hojném počtu přišli 21. března 2012 rozloučit s naší drahou maminkou paní Hedvikou Šimkovou z Dalkovic.

Zejména děkujeme panu faráři P. Markovi Martiškovi, MIC a starostovi města panu Ing. Václavu Nekvapilovi za slova rozloučení a útěchy.

Rovněž děkujeme za květinové dary a projevy soustrasti.

Hedvika Šimková

Dcery s rodinami.